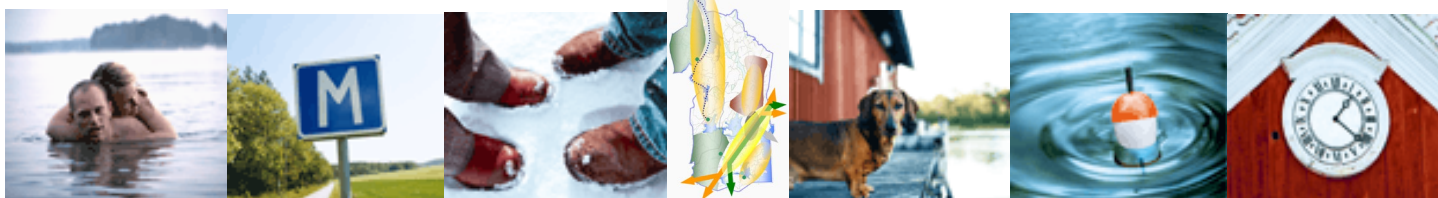
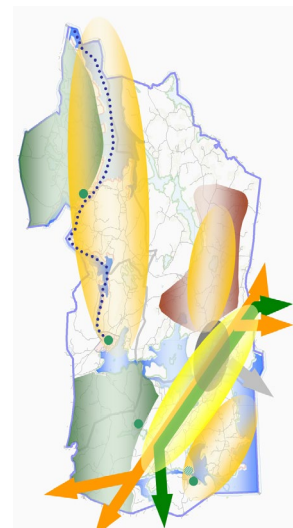


ÖVERSIKTSPLAN



2010

”TEXTDEL”



GRUMS KOMMUN

GRUMS KOMMUN

ÖVERSIKTSPLAN

Innehåll

Del 1

Handslag för morgondagens Grums.3

En attraktiv kommun ...

| | |
|------------------------------------------------|---|
| ... i Värmlandsregionen | 4 |
| ... som en del av Karlstadsregionen | 4 |
| ... som en "förortsstad" | 4 |
| ... som är långsiktigt hållbar och robust..... | 5 |
| ... att bo i..... | 5 |
| ... att arbeta i | 6 |
| ... att resa i | 6 |
| ... att turista och koppla av i..... | 7 |

Boende i kommunen ...

| | |
|--------------------------------------------|----|
| ... med fritid..... | 8 |
| ... med Vänerne | 8 |
| ... med attraktiva strandnära lägen" | 9 |
| ... med landsbygd..... | 9 |
| ... med tätorter..... | 10 |
| ... med ett aktivt miljöarbete..... | 11 |

Näringslivsutveckling ...

| | |
|--------------------------------------------------------------------------------|----|
| ... för att stärka konkurrenskraften och underlätta för industrin | 12 |
| ... för att stärka konkurrenskraften och underlätta för handeln..... | 13 |
| ... för att stärka konkurrenskraften och underlätta för jordbruksnäringen..... | 14 |
| ... med ett aktivt miljöarbete..... | 14 |

Resor i kommunen...

| | |
|------------------------------------------------------------------------|----|
| ... med bil..... | 15 |
| ... med kollektivtrafik..... | 15 |
| ... med cykel | 16 |
| ... på ett bra vägnät | 17 |
| ... på ett miljöriktigt sätt..... | 18 |
| Naturnära livsmiljö ... | |
| ... med lättillgängliga skogar | 19 |
| ... med lättillgängliga sjöar | 19 |
| ... för att stärka konkurrenskraften för besöksnäring och turism | 19 |
| ... med ett rikt fritidsutbud | 21 |
| ... med ett aktivt miljöarbete | 21 |

Del 2

Sektorsredovisning.....22

Allmänna intressen

| | |
|-----------------------------------------------------|----|
| ... Landsbygdsutveckling i strandnära lägen | 22 |
| ... Statens anspråk på särskild markanvändning..... | 22 |
| ... Miljö- och riskfaktorer | 25 |
| ... Mark- och vattenobjekt..... | 32 |
| ... Rekommendationer | 42 |
| ... Plantekniska markeringar | 43 |

Del 3

Förslag till utredningsområden och

| | |
|-----------------------------------|----|
| markanvändning | 44 |
| Boendet..... | 44 |
| Näringsliv och kommunikation..... | 49 |
| Rekreation och turism..... | 52 |



DEL 1

Handslag för morgondagens Grums

Visionen om Grums kommun år 2020

Kommunen tog fram ett förslag till vision för 2020 vid ett seminarium i Loka brunn i juni 2008. Det antogs av Kommunfullmäktige 25 september, 2008

Grums är utveckling!

- Nyföretagande och innovationskraft
- Grums lockar nya invånare
- Kommunen som vågar – hemma och i omvärlden
- Medborgardialogen lyfter Grums kommun

11 000 ambassadörer!

- Vi-känsla och stolthet
- Grumsborna talar vackert om sitt vackra
- Familjekommunen som attraherar
- Vinnande bemötande i den kommunala verksamheten

Strategiska frågor de närmaste åren

Näringslivsarbetet

Ökat nyföretagande med hjälp av ett nytt näringslivsprogram, framtaget i samverkan med näringslivet

Fler service- och tjänsteföretag

Bostadsbyggandet

Planberedskap för nya attraktiva bostadsområden, anpassade för olika familjesituationer, intressen och behov

Färdigplanerade områden för strandnära boende

Organisationen

Beslut om en framtidsinriktad organisation under 2008 som kan träda ikraft successivt från och med 2009

Kommunens ekonomi

En budget som respekteras, med tydliga kopplingar till prioriterade områden och utrymme för satsningar

Ungdomarna

Bättre måluppfyllelse i skola

Tillskapandet av nya ungdomsmiljöer

Ökad samverkan och mer av förebyggande insatser

Kommunens identitet

Ett starkt varumärke

En stark miljöprofil

En attitydförändring med fokus på möjligheternas Grums

Ledarskapet

Ett gott och tydligt ledarskap i politik och förvaltning – med fokus på att utveckla Grums

Grums är utveckling!

Nyföretagande och innovationskraft.
Grums lockar nya invånare.
Kommunen som vågar – hemma och i omvärlden.
Medborgardialogen lyfter Grums.

11 000 ambassadörer!

Vi-känsla och stolthet.
Grumsborna talar vackert om sitt vackra.
Familjekommunen som attraherar.
Vinnande bemötande i den kommunala verksamheten.

En attraktiv kommun ...

... i Värmlandsregionen

"Värmland växer och känner inga gränser - genom livsmiljöer med möjligheter." (Regionalt utvecklingsprogram år 2009-2013 -RUP)

I Värmland finns en vision att vi ska bli 300 000 invånare. För att Grums ska vara delaktig i en sådan tillväxt måste kommunen hävda sig som en attraktiv livs- och boendemiljö.

En kvalitativ och kvantitativ tillväxt de närmaste tiotal åren måste grundas på att kommunen är viktig i ett regionalt perspektiv. Utmaningen ligger i att erbjuda en livs- och boendemiljö som är konkurrenskraftig på den förstörade bostads- och arbetsmarknad som Region Värmland bildar.



... som en del av Karlstadsregionen

Grums som enskild kommun ger alltför begränsade förutsättningar, medan samarbete mellan kommunerna i Karlstadsregionen ger förutsättningar för en långsiktig hållbar och bärkraftig utveckling.

I Regionalt utvecklingsprogram (RUP) listas följande som Grums kommuns styrkeområden inom sektorn "Hög koncentration" - Pappersindustri (The Paper Province) och inom "Snabb sysselsättnings-tillväxt" anges Stål & Verkstad, IT-sektorn (Compare) och Besöksnäring (Visit Värmland med kulturmiljön i Borgvik och med Väneren). Den bransch som är bristfällig är handeln

Utöver detta så kan Grums utvecklas som pendlingsort, men också som plats för etablering av företag,

Översiktsplanen ska bidra till att kommunen integreras i en förstörad och flexibel bostads-

och arbetsmarknad. Med bättre infrastruktur och modern informationsteknologi kan Grums bli en småskalig men viktig komponent i Karlstadsregionen

Kommunen kan dra nytta av sina boendekvaliteter med vattenkontakt, Vänerkontakt, fina rekreativsområden, utbud av tomter och lägre prisbild och möjligheterna med landsbygdsboende. Samtidigt måste Grums jobba med att vitalisera livet i tätorterna med fler mötesplatser och förbättra de offentliga miljöerna.

... som en "förortsstad"

Hur formar man en ort eller kommun till en plats där människor vill bo och verka? Vad är det de frågar efter? Allt går inte att planera eller att förutsäga.

För att Grums ska bli attraktiv och regionalt konkurrenskraftig måste kommunen gå från förort/sovsamhälle till "förortsstad" med en egen identitet, eget liv, egen livsmiljö. Den

En attraktiv kommun ...

tätare livsmiljön (stadsmiljön) kan konkurrera med de förortspräglade boendemiljöer som är dominerande i regionen.

Samhället/tätorten blir allt betydelsefullare då värderingen om "förortsstad" växer sig starkare som framtidens livsmiljö. Förändrade familjemönster samt ungdomars värderingar av uppväxt- och studiemiljöer talar för den tätare orten med sin närhet och trygghet som ett intressant alternativ.

Grums kommun har som mål att bli attraktivt för boende, företagsetableringar och besökanden. Begreppet "attraktivitet" har inte någon självklar tolkning utan vad som är attraktivt beror på familjens, företagets eller besökarens behov, situation och värdering.

... som är långsiktigt hållbar och robust

Att skapa goda och trygga miljöer för alla medborgare är ett av de viktigaste syftena

med samhällsplaneringen.

Kommunens livs- och boendemiljöer ska kännetecknas av frisk luft och låga ljudnivåer. Bebyggelsens utveckling ska styras av ekologisk hållbarhet och god inomhusmiljö. Intressanta kulturmiljöer ska bevaras och göras tillgängliga för alla. Betydelsen av grönområden och lättillgängligt vatten ska genomsyra all samhällsplanering och bidra till ökad biologisk mångfald och människans välmående.

Robusthet är kommunens sätt att kunna identifiera, förebygga och kunna hantera risker, hot och kriser som kan påverka kommunen. Det kräver att kommunens verksamheter passar väl ihop med samhällets struktur och organisation samt hur tekniska försörjningssystem fungerar.

Hus med sunda byggnadsmaterial och kretsloppsanpassade system prioriteras.

... att bo i

I kommunen finns flera at-

traktiva boendemiljöer som erbjuder kontakt med Vänern, naturen och kommunikationer och där estetik, funktion och hållbarhet samverkar.

Sammanhanget mellan människors trivsel och goda boendemiljöer har klargjorts under senare tid. På samma gång kan vi konstatera att dagens och kanske i ännu högre grad morgondagens bostadsefterfrågan i allt större omfattning utmärks av behov om individuella anpassningar såväl vid valet av boendemiljö som vid bostadens användning. Det blir viktigt både med social gemenskap som den privata sfären. Viktigt är också att boendemiljön ger det "lilla extra" oavsett om det är en bostad med hög tillgänglighet eller en med närhet till arbete eller fritidsintressen.

Sett över den senaste tioårsperioden har befolkningen sjunkit med ca 10 % från 9942 till 9283 personer (2008). Efter de första 5 årens kraftiga nedgångar har invånarantalet varit

En attraktiv kommun ...

runt 9300 invånare. Det aktuella läget för kommunen visar dock på en befolkningsminskning, detta såväl i våra tätorter som på landsbygden. Förutsättningarna att upprätthålla en tillräckligt hög grad av service sammanhänger självfallet med befolkningsunderlag och upp-tagningsområde.

Att bo i ett småhus är naturligt nog den helt dominerande typen av bostad för Grumsbon men möjlighet att kunna bo med landsbygdens fördelar och vedermödor är lika självklar

Åldersstrukturen visar att det är något fler 65 år och äldre i kommunen än rikets genomsnitt. Likaså är små barn, upp-till 6 år, och deras föräldrage-neration (25-44 år) klart lägre än riksgenomsnittet.

Bostäderna ska ligga i attraktiva lägen och förutom att utbudet ska vara varierat när det gäller storlek, typ, upplåtelseform och kostnad ska de också erbjuda god tillgänglighet, trygghet och säkerhet. Prioriterat är att erbjuda strandnära

boendemiljöer.

... att arbeta i

Det är ytterst viktigt att det inom kommunen finns ett starkt och differentierat näringsliv. Grums är också beroende av ett starkt näringsliv i regionen.

Att skapa goda förutsättningar för näringslivsutveckling kräver engagemang såväl lokalt som att vi finns med som en aktiv och naturlig part i det regionala tillväxtarbetet. Grums kommun ska upplevas som en kreativ och drivande kommun med utveckling i fokus.

Grums ska vara en kommun med en egen identitet. Satsningar på näringslivsutveckling ska ske genom att skapa goda förutsättningar för det befintliga näringslivet och att utveckla nya verksamheter, utveckla nya verksamheter, utveckla entreprenöriella miljöer, utveckla en attraktiv infrastruktur för olika verksamheter, utveckla besöksnäringen med koppling mot kultur, natur och upplevelser samt skapa förut-

sättningar för en utvecklad handel.

Satsningarna ska ske utifrån ett Grumsperspektiv. Dock ska det alltid finnas öppenhet för samverkan över kommungränserna.

Vidare ska samverkan stärkas mellan utbildning och näringslivet. Kompetensförsörjning (enl RUP) handlar om att det finns kompetent arbetskraft som svarar upp mot de behov som näringsliv och offentlig sektor efterfrågar. En välutbildad arbetskraft och tillgång till utbildning med hög kvalitet gör Värmland till en attraktiv plats för nya företagsetableringar. En höjning av utbildningsnivån i regionen och i kommunen bidrar till eget självförverkligande, bättre folkhälsa och förbättrad livskvalitet.

... att resa i

Kommunen har målmedvetet arbetat med att utveckla pendlingsmöjligheterna mot främst Karlstad (Stockholm) och Säffle (Göteborg) för att

En attraktiv kommun ...

bredda utbudet av arbetstillfällen för kommunens invånare.

För en kommun med Grums läge i Karlstadsregionen finns genom goda pendlingsförutsättningar en förstorad arbetsmarknad än den egna kommunen. För det enskilda hushållet ökar valmöjligheterna när pendlingsavstånden krymper både fysiskt och tidsmässigt. Dessutom öppnar tekniken för mer fria arbetsformer. Detta gör det lättare att förändra bostadsort, valet av arbetsplats och företagsetableringar underlättas och man kan ta hänsyn till andra aspekter som hus- och markpriser och livs- och boendemiljöskvaliteter.

Den ökade rörligheten innebär dock en risk för ökad miljöpåverkan genom biltrafikens utsläpp av koldioxid och kväveoxider. Inriktningen för att minska detta blir att stödja kollektivt resande, genom satsningen på pendlingstrafik med attraktiva och säkra bussförbindelser och hållplatser men även en satsning på tåg fram-

förallt den s.k. Vålbergsrakan. Utveckling och användning av miljövänligare fordon och drivmedel är viktiga komplement.

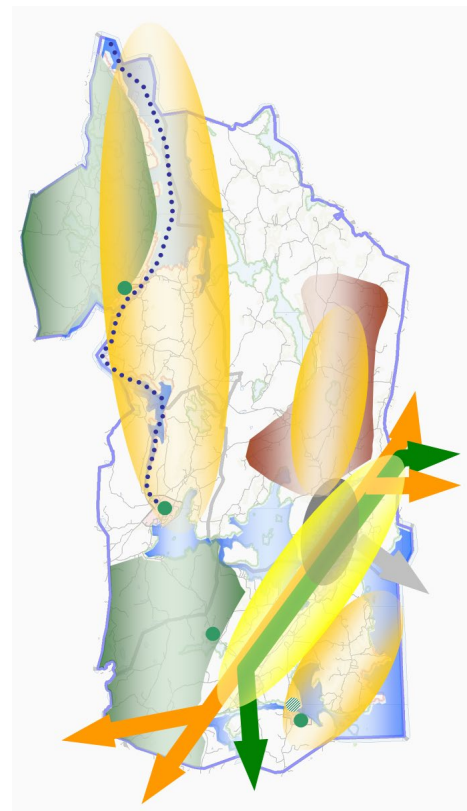
... att turista och koppla av i

Vattnet och skogen finns runt knuten för alla kommunens invånare och är även lättillgängliga och attraktiva för besökare.

Goda samband mellan tätorterna och omgivande natur i alla riktningar ska finnas med syfte att hitta närströvsområden för människor att nå säkert, lätt och på kort tid. Omsorg måste läggas vid att skapa bra gång- och cykelvägar till dessa områden. Särskilt uppskattade är stråken längs vatten.

Turismen är en framtidsbransch och tillväxtmotor och omfattar människors aktiviteter när de reser till och vistas på platser utanför sin vanliga boendemiljö. Att hitta mål- och startpunkter ("hållplatser") är en viktig del att marknadsföra kommunens stora utbud av kultur-, natur- och upplevelse-

miljöer. På detta sätt skapas en struktur där bebyggelse och anläggningar fungerar gemensamt för värdefulla mark och vattenområden, för naturvård och friluftsliv.



Boende i kommunen ...

... med fritid

Området utmed Borgviksälven, Lilla Värmeln och Värmeln med Borgvik och Värmskog som centrala tätorter är ett attraktivt område där fritid spelar stor roll för både permanent boende och fritidsboendet.

Det är viktigt att framhålla och ta tillvara den lugna trygga miljön, närheten till naturen och den sociala gemenskapen som landsbygden har att ge i livs- och boendemiljön.

För att få en levande landsbygd behövs en generös inställning till bosättning på landsbygden och i våra mindre tätorter och det innebär att försöka tillmötesgå alla önskemål om bosättning.

Sviktande befolkningsunderlag och hög medelålder i ålderssammansättningen kan försämra möjligheterna att på lång sikt upprätthålla servicenivån (skola, barnomsorg, handel) i flera av orterna. För att öka intresset och möjligheten bör

strandnära bostadsområden, både för permanentus och fritidshus, och andra friluftsanläggningar utredas.

Fritidshusbebyggelse är ett vanligt förekommande inslag i landskapsbilden och förutsättningar finns för att fler sådana områden kan komma till längs Värmelns sjösystem.

Våra kultur- och naturvärden ska generellt ses som en tillgång för byggnation på landsbygden

Ställningstagande

- Ortsanalys ska göras för Borgvik
- Detaljplaner ska upprättas för nya bostadsområden vid Värmskog
- Tematisk översiktsplan ska upprättas för friluftsanläggningar och fritidshusområden längs med Värmeln. Fritidsanknuten verksamhet ska prioriteras
- Bebyggelsegrupper upp till och med fem hus behöver inte detaljplan om gemensam avloppsanläggning ordnas.

... med Väneren

Väneren är intressant ur många synpunkter och kan inom vissa områden ge stora livs- och boendekvaliteter om man väljer med stor omsorg och hänsyn.

Vänerstranden, dvs området från Slottsbron och ner förbi Kangerud, är påtagligt exploaterad och för detta område finns områdesbestämmelser med storleksbegränsningar på byggnader. Dessa ska ses över för att bättre harmoniera med de boendes krav, riksintressenas anspråk och strandskyddets syfte.

Exploateringsmöjligheter för bostäder vid Liljedal skall samordnas med den roll som Liljedal har som turistisk besöksmål. Därtill ska hänsyn tas till gestaltnings- och kulturmiljöintressen vid konflikt med exploateringsintressen.

Ställningstagande

- Områdesbestämmelserna ska ses över för Vänerstranden med inriktning på

Boende i kommunen ...

strandskyddets syften
kontra boendens anspråk

- Detaljplaner upprättas för förändringar inom OB Vänerstranden
- Detaljplaner ska upprättas för nya fritidshusområden
- Utredning om Liljedal som bostadsort och som besöksmål tas fram

... med attraktiva strandnära lägen

Vid stränder, längs Grumsfjorden och Borgvikssjön, Kyrkebysjön och Ekholmssjön samt vid Värmelns sjösystem, finns goda chanser att hitta sitt smultronställe, inte enbart för sin kaffekorg utan även för ett strandnära boende.

Delar av dessa stränder är viktiga för allmänheten och att nyttja både för Grumsbornas rekreation som för turistiskt ändamål. Vissa delar har unik strandnatur och växt- och djurlivet prioriteras i dessa lägen. Stränderna är även viktiga för att bidra till en positiv samhällsutveckling. Landsbygdsutveckling i strandnära lägen är

ett nytt begrepp som innebär att vissa utpekade områden kan prövas om utvecklingen runt dessa kan vara ett skäl att minska strandskyddet. Kommunen har sådana områden i Värmelns sjösystem samt i närhet till våra tätorter där strandskyddet i så fall skulle kunna vara en positiv faktor i likhet med andra planförutsättningar som exempelvis närhet till kommunikationsstråk och kommunal service.

Längs övriga strandpartier är bebyggelsestrycket normalt och kan prövas direkt vid bygglovsprövning.

Ställningstagande

- Givna områden där landsbygdsutveckling i strandnära områden redovisas direkt i översiktsplanen.
- Fördjupade studier kan göras såsom en tematiskt översiktsplan.

... med landsbygd

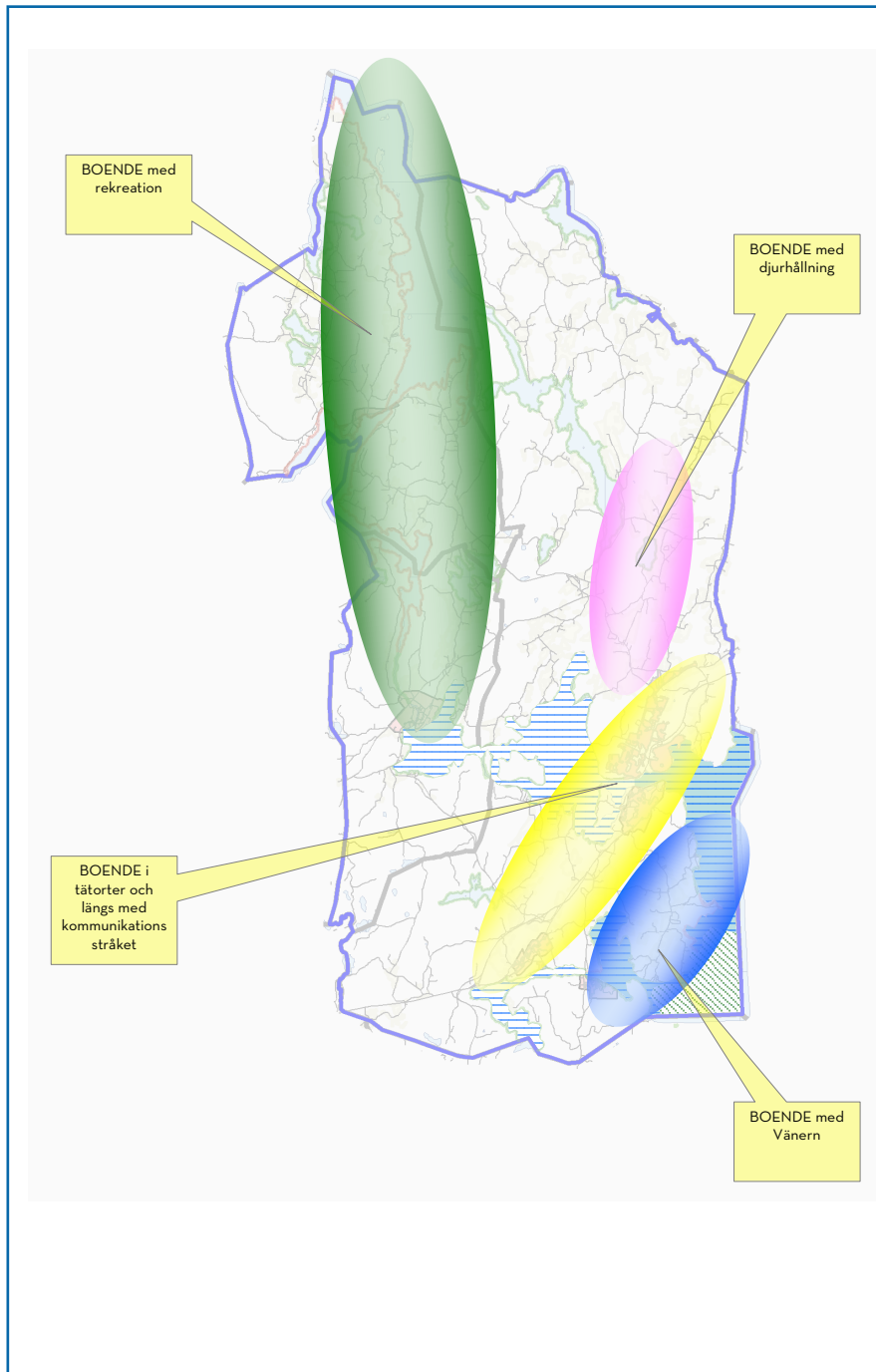
Området med Portila ner till Malsjö och Agnhammar erbjuder den lantliga miljö där

hästar och annan djurhållning skapar möjligheter till en djurnära livs- och boendemiljö

Landsbygden har formats av människor under många generationer bakåt och är en av kommunens tillgångar för bosättning. I det öppna landskapet i den nordöstra kommundelen som i det mer småbrutna landskapet runt Agnhammar och Åshammar finns unika möjligheter att hitta sin egen boendemiljö där t.ex. hästar kan spela rollen som den extra boendekvaliteten.

Landsbygdens andra fördelar för boende är dessutom friheten, tystnaden och den rena miljön.

Bebyggelsen på landet ska prövas så att marken används på lämpligaste sätt. Samtidigt måste den lokaliseras så att risken för olägenheter från lantbruk och hästhållning inte uppstår. Vid risk för konflikt mellan dessa intressen ska jordbruksnäringens intressen ges företräde.



Ställningstagande

- Utvecklingen av djurhållningsverksamheter ges företräde i förhållande till nybyggnationer för enbart boende
- Planutredning om särskild "hästby" ska tas fram

... med tätorter

Kommunens tre största tätorter är samlade i kommunikationsstråket E18/45 och vid Vänern.

Orterna Grums, Slottsbron och Segmon har alla en lång industrihistoria men nu finns enbart Gruvön kvar. Detta har satt sin prägel på respektive orsts karaktär och "stadsbild".

Deras läge intill E18/45 ger dem fördelar när det gäller kommunikationer både med egen bil och med kollektivtrafik. En väl avvägd balans mellan dessa pendlingsalternativ ger miljömässiga fördelar

Vänerkontakten ger också positiva upplevelser och vatten-

Boende i kommunen ...

kontakten blir en viktig anledning för att välja en av dessa orter som bostadsort.

Grums tätorts attraktivitet hänger ihop med ett "levande centrum". För få detta krävs att mötesplatser, bostäder, handel, arbetsplatser, service och kultur samordnas.

Även den demografiska sammansättningen hos befolkningen i centrum har betydelse för hur "levande" det blir. Det är viktigt att tillskapa möjligheter för ett varierat bostadsutbud som kan intressera äldre, yngre och barnfamiljer.

Orterna Slottsbron och Segmon har ett sviktande befolkningsunderlag, vilket är angeläget att bryta för att inte möjligheterna till service ska urholkas. Arbete på den egna orten, bra pendlingsmöjligheter, trafiksäkra cykelstråk och natur- och strandnära bostadsområden är av stor betydelse för orternas utveckling.

Brist på byggklara tomter får aldrig vara orsak till att någon

väljer att inte bosätta sig i kommunen

Ställningstagande

- Fördjupning av översiktsplanen ska göras för Grums, Slottsbron resp. Segmon
- I varje tätort ska det finnas en planberedskap för bostäder som medger en utbyggnad motsvarande 2 års efterfrågan
- Bostadsområden ska planeras och utformas med hänsyn till trygghet, säkerhet och tillgänglighet (trafiksäkerhets-, olycksfall- och brottsförebyggande)
- Inom bostadsområde ska finnas möjlighet till olika typer av lägenheter, byggnader och upplåtelseformer i miljöer med tillgång till service och mötesplatser.
- Handlingsplan för Grums Centrum tas fram.

... med ett aktivt miljöarbete

Nya bostäder utformas så att deras påverkan på miljön minimeras samtidigt som befintlig bebyggelse effektiviseras så att miljöpåverkan i stort inte ökar även om ande-

len lägenheter och byggnader numerärt ökar.

Ta tillvara den goda utemiljö som kommunen kan erbjuda i tätorterna och på landsbygden. Rent vatten, ren luft, buller- och giftfria miljöer är självklara planeringsförutsättningar.

Sunda byggnadsmaterial och energieffektivisering ska sätta sin prägel på nybyggnationerna inom kommunen.

Våra kulturmiljöer och även enstaka hus är levande boendemiljöer. Dessa ska utvecklas där hänsyn till kulturvårdstresen i balans med nya tidens krav och anspråk på en modern bostad.

Ställningstagande

- Bostadsområden placeras i buller- och giftfria miljöer
- Närströvområden för rekreation för vid bostadsområden
- Hus ska byggas med sunda byggnadsmaterial och kretsloppsanpassade system
- Möjliggör utveckling för områdena kring våra kulturmiljöer

Näringslivsutveckling ...

... för att stärka konkurrenskraften och underlätta för industrin

Avgörande för ett gott resultat i att dra till sig entreprenörer och företag till kommunen är den livsmiljö, med våra tätorter, bostäder, skolor, fritid, naturvärden mm, som kommunen kan erbjuda.

Dessutom är det nödvändigt med lämpliga områden och lokaler för att behålla och underlätta för befintliga företag samt att möjliggöra för nya etableringar.

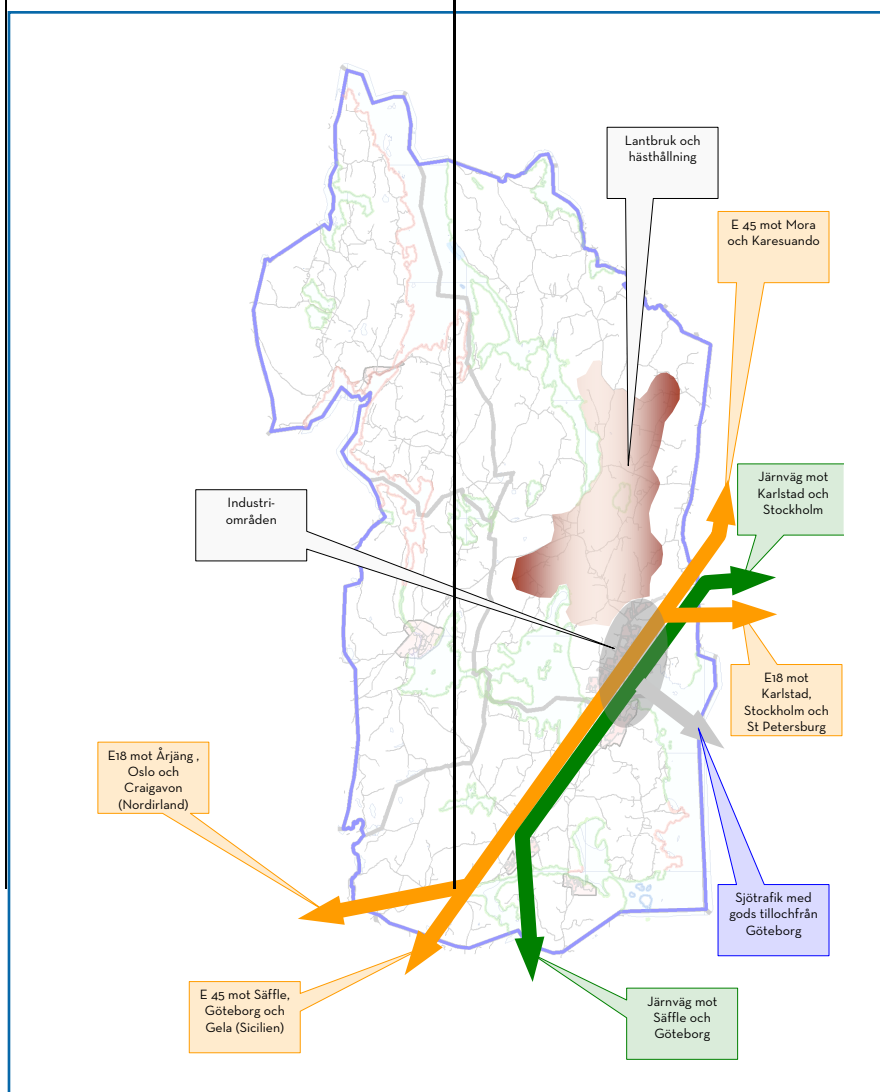
Vi måste söka nya samhällsvisioner som driver utvecklingen framåt. Arbetet mellan kommunen, medborgare och näringsliv sker i samverkan både långsiktigt och kreativt och med ett ständigt ifrågasättande av "gamla sanningar" för att hitta de nya strömningarna i samhällsutvecklingen.

Betydelsefulla lokaliseringfaktorer för näringslivet är goda kommunikationer, tillgång till

välutbildad arbetskraft och tillgång till mark/lokaler.

Ett differentierat näringsliv präglas av egna krav på tillgång på industrimark. All verksamhet kan inte alltid samsas inom samma område utan kommunen måste kunna erbjuda mark

som är lämplig för industri/verksamhet som har fördelar av att visas i "skyltläge" medan annan verksamhet kan placeras med god tillgång till kommunikationer och en tredje verksamhet med närhet till arbetskraft.



Näringslivsutveckling ...

En avsättning av planerad åtkomlig mark inom kommunen är önskvärd för att skapa dynamik i möjligheten att erbjuda etableringslägen för all slags verksamhet. Samtidigt måste en beredskap byggas upp avseende utvidgningar och nya platser för befintlig verksamhet/industri.

Problemet som är kvar, är efter de nedlagda industrierna där sanering måste ske innan annan verksamhet kan komma till stånd. Oftast har dessa områden strategiskt bra lägen och utgör en resurs att ta tillvara.

Industriområdena lokaliseras för att vara lättillgängliga och lätt orienterbara. De ska också kunna nås på ett trafiksäkert sätt från bostadsområden.

Stråk för att underlätta både till nya och befintliga verksamheter är en viktig del att ordna i gatustrukturerna. Säkra och gena gång- och cykelvägar bör prioriteras. Även transporter är viktigt att de når verksamhetsområden både lätt och säkert och utan att vara störande i sin

framfart.

Ställningstagande

- Industrimark reserveras för olika kategorier av verksamhet
- Tillgänglighet för arbetande till de befintliga industriområdena förbättras
- Transporter till och från industriområden förbättras
- Expansionsmöjligheter reserveras för befintlig industri
- Ny industrimark reserveras på olika håll i kommunen
- Mark för framtida behov av omlokalisering
- Nedlagda industriområden tas hand om innan nya exploateras

... för att stärka konkurrenskraften och underlätta för handeln

Handeln i Grums ska vara ett "hemmaalternativ" men även ett komplement till handeln i Karlstadsregionen

Enligt det regionala utvecklingsprogrammet är handeln en

svaghet i och för Grums kommun. Närheten till Karlstads olika köpcentra gör att grumsborna når ett stort utbud av varor inom ett kort avstånd och därmed inte blir köptrogna den egna kommunens handel. Grums tätort är dock bra försedd med tre livsmedelsaffärer. Ett annat svagt kort är att Grums centrum är splittrat och formlöst i sin struktur och bör omgestaltas.

När det gäller handel förespråkas att synsättet omvärderas till att uppfattas som en handelsplats och en viktig länk i detta arbete är att tydliggöra områdena vid E18/45 (Nyängen m.fl.). Verksamheterna här bör lokaliseras och utformas så att de stärker Grums karaktär som "förortsstad" och bidrar till att även stärka kundunderlaget i centrum

Utöver Grums finns enbart livsmedelsaffär i Degerbyn, Värmskog. Övriga tätorter och landsbygd är hänvisade till Grums, Degerbyn eller grannkommuner.

Näringslivsutveckling ...

Fortsatt planeringen kommer att innebära att dessa frågor lyfts in i fördjupningar respektive ortsanalyser för att se möjligheter till förbättrade möjligheter till varuförsörjning.

Ställningstagande

- Förutsättningar för en förbättrad handel sker genom att förstärka Grums centrum och Sveagatan
- Nyängen görs till ett attraktivt handels- och verksamhetsområde
- Handel med skrymmande varor: bör vara lokaliserad till lägen med god tillgänglighet från huvudvägarna och så att de inte skapar störningar genom transporter och varuhanteringar.
- Livsmedelshandel: ska vara tillgänglig i närhet till bostäder

... för att stärka konkurrenskraften och underlätta för jordbruksnäringen

Jordbruksnäringen är en viktig arbetsplats som även är en stor kulturvårdande verksamhet och ger kommunen

en motpol till det gamla brukssamhället

En levande landsbygd kräver ett konkurrenskraftigt jord- och skogsbruk. Välskötta skogar ger inte bara naturupplevelser utan är även en viktig inkomstkälla. Likaledes ger jordbruket mer än ett öppet landskap och när nya bostäder etableras på landsbygden ska de lokaliseras så att de inte stör eller störs av jordbruksnäringen.

Hästhållning är en ytmässigt stor verksamhet inom kommunen. Den bedrivs både yrkesmässig och på hobbybasis och är en del av kommunens karaktär som kan utvecklas både som näringsverksamhet och boendemiljö.

Ställningstagande

- Utveckling av jordbruksnäringen ges företräde i förhållande till nybyggnationer för enbart boende
- Planutredning om särskild "hästby" ska tas fram

... med ett aktivt miljöarbete

Miljöarbetet inom näringslivet är påtagligt och mycket görs lokalt för att minska miljöpåverkan.

Miljöcertifiering är en viktig del i företagens policy. I samhällsplaneringen gäller det att industri hittar optimala platser för att minimera risker med t.ex. buller och utsläpp.

Ställningstagande

- Näringslivet i kommunen ska präglas av rent vatten, ren luft och buller- och giftfria miljöer.
- Ett effektivare transportarbete ska minska störande buller och luftföroreningar

Resor i kommunen...

... med bil

Grums kommun har en hög biltäthet. Bilen ses av många invånare som det naturliga sättet att förflytta sig, även relativt korta sträckor

Trafikförsörjningen ska ske på ortens villkor, vilken innebär att trafiksituationen måste lösas utan att något trafikslag trängs undan.

Tillgängligheten ska fortfarande vara hög för biltrafik däremot ska biltrafiken reduceras genom att gång-, cykel- och kollektivtrafik prioriteras.

Bostads- och industriområden lokaliseras så att bilstråken därifrån till de stora kommunikationsstråken, t.ex. E18/45 eller bytespunkter för kollektivtrafik, blir bekväma och det skall vara lätt och säkert att ställa ifrån sig bilen.

Bilen får inte påverka bostaden eller andra delar av samhället genom buller. Tystnad eller låga ljudnivåer är en kvalitet

som är attraktiv i boendemiljön. Det är en kvalitet som man förväntar sig att finna i den lilla orten. Bilismen får heller inte tillåtas att slå sönder samhället genom väg- eller gatuutformning som innebär stora krav på utrymme och barriärverkan.

Ställningstagande

- Biltrafiken ska nedbringas genom attraktiva bostadsområden
- Biltrafiken ska nedbringas genom attraktiva gång- och cykelvägar
- Biltrafiken ska nedbringas genom attraktiv kollektivtrafik.

... med kollektivtrafik

Vid planering ska stor hänsyn tas till att nya bostads- och industriområden lokaliseras till det befintliga huvudvägnätet.

Företrädesvis bör detta ske längs "tätortsstråket" - Segmon-Slotsbron-Grums (E18/45). Vägnätet bör utformas så att det på bästa sätt

tryggar kollektivtrafikens framkomlighet och kompletteras med gång- och cykelnät. Detta gäller även det vägnät som erfordras för att bygga ut kompletterande trafik från stråken ut på landsbygden. De framtida kollektiva målpunkterna inom kommunen kommer, liksom nu, vara välplacerade busshållplatser i Segmon och Slotsbron samt busstationen i Grums tätort där anslutning till tågtrafiken sker.

Länstrafikbolaget Värmlands trafik (VTAB) utför kollektivtrafiken inom länet med ett basutbud av buss- och tåglinjer. Basutbudet kan utökas med tillköpt kompletteringstrafik på landsbygden. En väl fungerande kollektivtrafik är viktig för att hela kommunen ska uppnå en positiv utveckling. För att nå dit krävs att gatu-, väg- och gång- och cykelvägnätet utökas och rustas upp samt att hållplatskomforten ökas och i övrigt ges en hög standard.

Biltrafik kan ersättas av en ökad användning av kollektiv-

Resor i kommunen...

trafik för pendling och lokala resor

Avgörande faktorer för om resenärerna ska välja att resa kollektivt är det ska vara bekvämt och tillförlitligt. God tillgänglighet och säkra på- och avstigningsplatser och stor möjlighet till pendlarparkering för cykel eller bil. Utöver detta är raka-vägen-till-målet som ger korta totala restider och en turtäthet som gör att det finns alternativ under dagen – och kvällen – att ta sig fram och tillbaka till hemmet. Turtätheten kan kopplas till en s.k. styv tidtabell med fasta minuttal för avgångar.

Kollektivresornas pris måste också vara konkurrenskraftiga gentemot kostnaden för samma resa med bil.

Busstationen mitt i Grums tätort är en kvalitet med avseende på tillgänglighet och det centrala läget med bekväma och turtäta förbindelser talar för att en utveckling kan ske med ett väsentligt inslag av kollektivt resande. Läget ger

också klar fördel för ett tilltagande intresse för tågtrafik vilket ytterligare ökar om att ”Vålbergsrakan” tillkommer och minskar kollektivresetiden väsentligt.

Både Slottsbron och Segmon har fysiska möjligheter att erbjuda av- och påstigande på tåg.

Förbindelser för arbetspendling och skolskjutsar prioriteras framförallt till och från Karlstad.

Det finns även behov av trafik som kvällsturer på linjer från Grums till övriga tätorter i kommunen. Att tillgodose dessa behov kräver att kommunen tar på sig kostnader. Därför måste anspråken hela tiden vägas mot förhållanden som hur stort underlaget är, vilken lönsamhet som är möjlig och hur viktigt det är att tillgodose servicebehovet.

Ställningstagande.

- Utveckla en distinkt kollektivtrafik

- Busstationen i Grums är en viktig länk och bytespunkt
- Tydliga och tillgängliga hållplatser
- Järnvägen är en viktig kommunikationslänk för fjärrresor och pendling
- Järnvägen kan öka som viktig kommunikationslänk med ”Vålbergsrakan”
- Närhet till flygplats ger potential till internationella kommunikationer

... med cykel

Det ska vara trevligt och bekvämt att röra sig till fots och med cykel varhelst man är inom kommunen. Korta avstånd är en förutsättning som ger fler gång- och cykeltrafikanter. Detta är positivt för orternas miljö och liv

Genom att prioritera ett väl utbyggt gång- och cykelnät, gena vägar och avstånd mellan bostäder, service och verksamheter gör man det attraktivt att gå och cykla i tätorterna. Detta leder till en minskad biltrafik som stimuleras genom dessa

Resor i kommunen...

attraktiva stråk för gång- och cykeltrafik

Genom prioritering av gång- och cykeltrafiken kan man skapa en lugnare trafikrytm och olika trafikslag kan blandas utan att separata gång- och cykelvägar anläggs. Detta sker bara där blandtrafik inte kan fungera.

Vid förnyelse av gaturum och planering av nya gång- och cykelvägar ska också tillgängligheten för funktionshindrade ökas och trygghetsfrågor uppmärksammas.

Man ska inte underskatta längre cykeltransporter mellan tätorterna inom kommunen som en säker och cykelprioriterad väg till Karlstd.

Ställningstagande

- Gång- och cykelnätet ska byggas ut enligt antagen "cykelledsplan"
- Gång- och cykelvägar ska ha kortaste vägen och få höjdskillnader
- Gång- och cykelvägar ska byggas säkra, snabba, vara

tillgängliga och erbjuda komfort (rastplatser)

... på ett bra vägnät

För att kollektiv och biltrafiken ska fungera väl och säkert i enlighet med nollvisionens intentioner, krävs ett vägnät som är rätt dimensionerat och håller hög standard.

Nollvisionen är bilden av en önskad framtid där ingen dödas eller skadas i trafiken.

Idag finns brister på det övergripande huvudvägnätet (E18/45) men ständiga trafik-säkerhetsförbättrings åtgärder sker i form av mötesfri landsväg och planskilda korsningar.

Standardhöjningar måste fortsätta på avsnittet mellan Valnäs och Nyängen samt vid Valnäsbacken och genom Medskog. Utöver detta ska sträckningen genom Slottsbron slås fast så att denna del också blir fullvärdig europaväg och åtgärdad så att den inte upplevs störande för kringboende

Även om det finns vissa brister på E18/45 fungerar de bra. Övriga vägars standard är dåliga och ett av problemen är att dessa är lågnummerade länsvägar och därmed lågt prioriterade.

Ett bra vägnät på landsbygden skapar förutsättningar för att underlätta boende och verksamheter utanför de stora tätorterna samt underlättar framförallt för besöksnäringen och människors möjligheter att koppla av i naturen.

Brister finns även på kommunens samt privata väghållares vägar och gator.

Ställningstagande

- Alla korsningar på E18/45 ska vara planskilda
- Planering i E18/45:s närhet ska inte påverka europavägen att utvecklas som transportled.
- Övriga vägnät bör standardförbättras.
- Alla tätorter/kommundelar ska ha bra och gena vägar till stråket E18/45.

Resor i kommunen...

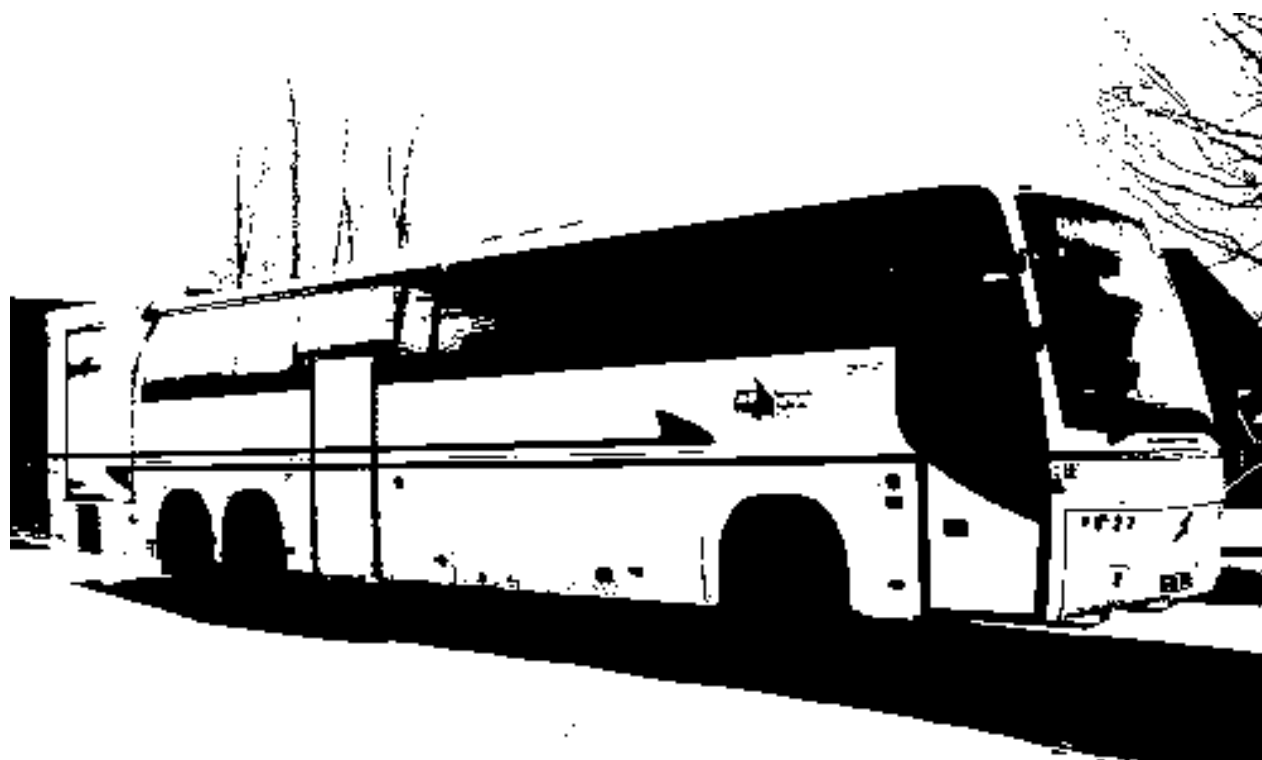
... på ett miljöriktigt sätt

Resandet är en av våra miljöuppgifter att lösa och en balans mellan bilåkandet och gång-, cykel- och kollektivtrafik är en premis för kommunens attraktivitet och goda livsmiljö.

Bilen är en nödvändighet i stora delar av Sverige och Grums kommun är inget undantag. Men med en god planering av bostäder, arbetsplatser, service och kollektivtrafik kan nytillkommande medborgare erbjudas livs- och boendemiljöer vars miljöpåverkan är låg.

Ställningstagande

- Gång- och cykeltrafiken ska gynnas i förhållande till biltrafiken
- Kollektivtrafiken ska erbjuda så bra komfort så att det blir 1:a-alternativet vid pendling.
- Vägsträckningarna ska dras så att boende inte blir störda av avgaser eller buller



© Värmlandstrafik

Naturnära livsmiljö ...

... med lättillgängliga skogar

Ur vattnet och skogen hämtar vi kraft och ro. På gator och torg, i affärer och arenor möter vi myllret och mångfalden. (RUP)

Grönstruktur handlar inte bara om att avsätta särskilt värdefulla naturområden utan även hur den med hjälp av stråk utgör en del i ett större sammanhang med omgivande grönområden med sina olika värden för naturvård och friluftsliv.

Strukturen som bildas samverkar med bebyggelsen och anläggningar för att säkerställa mark och vattenområden som är värdefulla för naturområden och friluftslivet.

Goda samband mellan tätorterna och omgivande natur i alla riktningar ska finnas och omsorg måste läggas vid att skapa bra gång- och cykelvägar till dessa områden

Västra delen av kommunen har stora skogsområden av vild-

markskaraktär som erbjuder upplevelser utöver de vanliga närströvområdena. Ett rikt djurliv visar sig i att rovdjur som lo och varg kan upplevas tillsammans med älgar, tjädrar osv. Tillsammans med sjösystemen är skogarna viktiga för den biologiska mångfalden.

Ställningstagande

- Vildmarksskog ska bevaras
- Alla bostadsområden ska ha tillgång till närströvområden och hur man tar sig dit ska redovisas i detaljplan.
- Förändringar ska ske med stort hänsynstagande till naturvårdens och friluftslivets intressen

... med lättillgängliga sjöar

En viktig del i människornas välbefinnande är att kunna möta vattnet. Vätern, Värmeån och övriga sjöar gör att grumborna är väl försörjda med vattenkontakt. "Ur vattnet och skogen hämtar vi kraft och ro (RUP)."

Blåstrukturen handlar inte bara om att avsätta särskilt värde-

fulla strandområden utan öppna möjligheter att utnyttja och nå vattnet för att få avkoppling och skönhetsupplevelser

Stor ansträngning måste läggas ned för att skapa god tillgång till dessa områden. Gång- och cykelvägar i stråk både längs med vissa strandpartier men även mellan dem och bostadsbebyggelsen ska eftersträvas.

Ställningstagande

- Stråk till och utmed stränder ska anordnas i anslutning till bostadsområden
- Tätortsnära strandpartier ska inventeras och säkerställas

... för att stärka konkurrenskraften för besöksnäring och turism

Turism omfattar människors aktiviteter när de reser till och vistas på platser utanför sin vanliga omgivning för kortare tid än ett år för fritid eller andra syften. (Nutek)

Turismen är idag framtids-

Naturnära livsmiljö ...

bransch och tillväxtmotor. Turisterna besöker Värmland för att få kultur- och naturupplevelser, gå på evenemang och andra nöjen. Shopping är också en stor lockelse som börjar kompletteras med närliggande attraktioner/upplevelser.

Trender inom besöksnäringen är att det närmare till allt nu när infrastrukturen byggs ut och Grums har ett gynnsamt läge i korsningen mellan E18¹ och E45². Resorna blir också tidsmässigt kortare.

Nya familjesammansättningar kräver ett annorlunda turisttande och nya målgrupper Dinks³ och Whops⁴ ökar och de är pålästa, mer krävande och vill uppleva så mycket som

¹ E18 går mellan Craigavon på Nordirland och St Petersburg i Ryssland

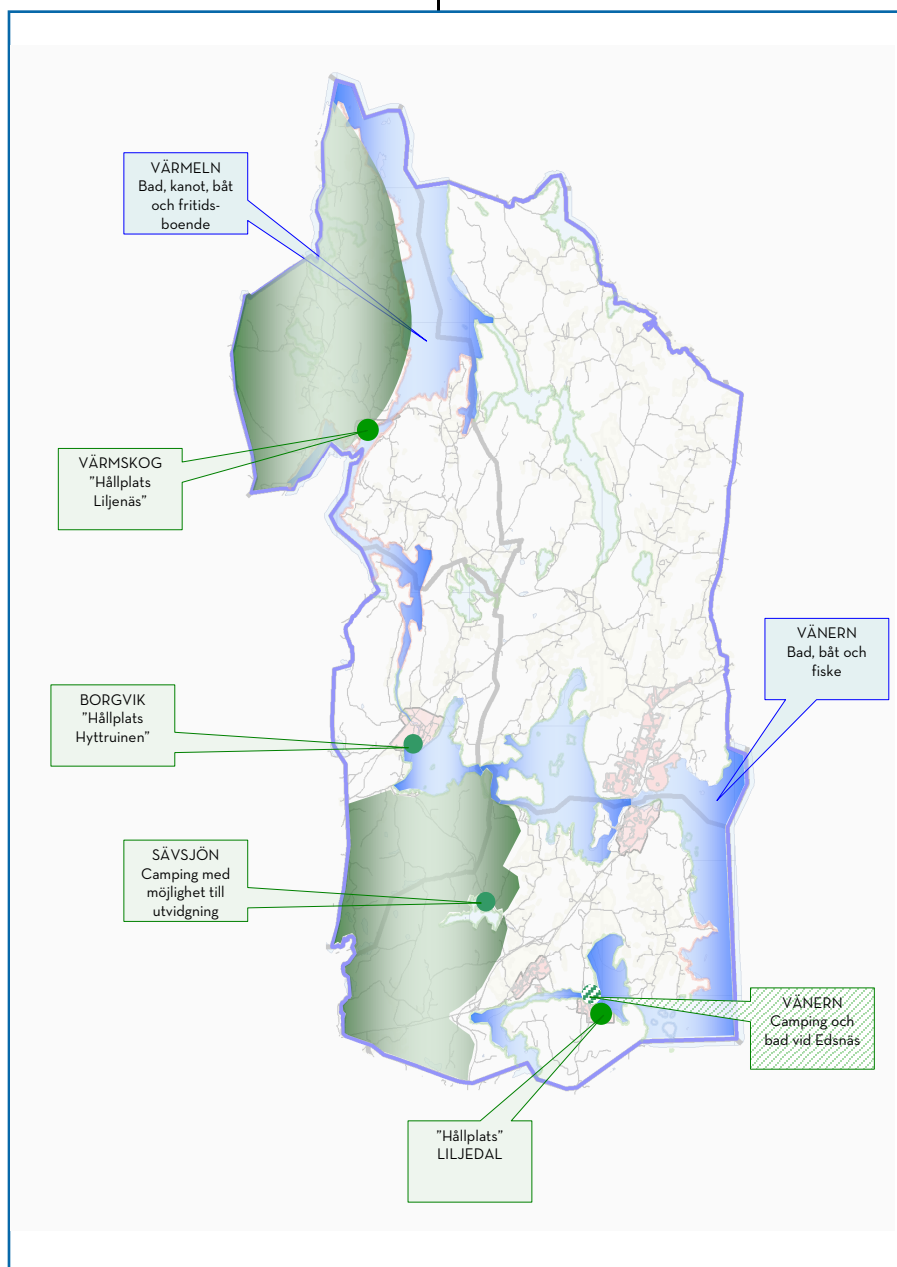
² E45 går mellan Gela på Sicilien och Karesuando

³ Dinks = double income, no kids

⁴ Whops = wealthy healthy older people

möjlig.

Säsongen blir längre och ök-



Naturnära livsmiljö ...

ningen av utländska fritids-
husägare och fastboende, från
exempelvis Tyskland, Holland,
är tydlig. Trängseln i Europa
gör sig påmind.

Det är angeläget att utveckla
”hållplatser” som har ett
grundläggande serviceutbud
med hög tillgänglighet och
som på samma gång kan ge
närhet till upplevelser men
även tillfredsställa behov av
avkoppling, tystnad och ro. Att
nä allt från en punkt eftersträ-
vas och bygger på en god
övernattningsskapacitet i områ-
dets närhet.

Ställningstagande

- Utred basutbud vid ”håll-
platserna” Borgvik, Liljedal
och Värmskog.
- Förstärk möjligheterna till
övernattning inom kommu-
nen
- Ta fram målpunkter inom
skog och mark
- Ta fram ställen där vattnet
kan nås och målpunkter att
nå sjövägen

... med ett rikt fritidsutbud

*Vi lever ett gott liv i dag -
och med ett livaktigt friluftsliv
lägger vi grunden för vår
sunda framtid.*

Ett aktivt friluftsliv sysslar vi
med utanför hemmet och an-
vänder det som står till buds
inom kommunen. Närströv-
områden i skog och mark och
vid sjöar, motionsspår samt
vandringss-, cykel- och ridleder,
är sådant vi tar för givet att det
finns i vår närhet. De ska vara
lätta att nå så att vi kan spon-
tannyttja dem närhelst vi vill.

Det är inte bara naturliga om-
råden som nyttjas utan kom-
munen ska även ha anlägg-
ningar för fritid och rekreation.
Viktiga sådana är idrottshallar,
idrottsplatser, platser för spon-
tanidrott, badplatser etc.

Specialintressen, hästar, skytte,
motor mm, har sina anspråk
som kräver hänsyn gentemot
boende så att störningar mini-
meras.

Ställningstagande

- Fortsatt utveckling av be-
fintliga idrotts- och friluftslivs-
anläggningar
- Se Värmeplan som en värdefull
möjlighet till rekreations-
och friluftslivsaktiviteter

... med ett aktivt miljöarbete

*Ekologi, miljö, ekonomi och
politik är en ekvation som
påtaglig när man pratar om
besöksnäring.*

I klimatförändringarnas tide-
varv kommer krav på ökad
miljöanpassning. Turismen
bygger på resande och ju högre
bensinpriser ju snävare mark-
nad. Detta ger emellertid möj-
ligheter till alternativt resande
vilket blir en utmaning för
Grums kommun.

Ställningstagande

- Bevara skönhetsvärden och
variation i natur- och kultur-
landskapen
- Miljövänliga transporter
mellan besökspunkter.

Beskrivningen framtagen på

Grums kommun

Medborgarkontoret

av Stadsarkitekt Kjell Nyström



DEL 2

Sektorsredovisning

*Allmänna intressen*⁵

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen

Målet med att redovisa områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen är att stimulera den lokala och regionala utvecklingen i områden som har god tillgång till fria strandområden och där viss byggnation kan ske utan att strandskyddets syften åsidosätts. Behovet att sporra en sådan utveckling finns främst i landsbygdsområden där man kan beakta de lokala förhållandena och förutsättningarna.

Landsbygdernas förklaring till utveckling ligger i en pluralism av verksamheter för individer, företag och bygd. Främjandet sker med åtgärder som långsiktigt kan ge positiva sysselsättningseffekter.

Ställningstagande

- Anläggningar och verksamheter där tillgång till stränder är en fördel redovisas
- Bostäder för permanent – och fritidsboende - i syfte att upprätthålla ett ekonomiskt och personellt underlag för olika former av kommersiell och offentlig service. Områden är redovisade som ett ställningstagande vid de områden som berörs i del 3.

Läs mer ...

Kommunens rapport LISL-områden i Översiktsplan 2010 (2009-12-15)

⁵ Under varje rubrik/område hänvisas till underlagsmaterial under punkten Läs mer... Dessa är samlade i en särskild mapp (digitala) eller pärm (papper). Ständig uppdatering kommer att ske av detta material.

Statens anspråk på särskild markanvändning (riksintresse)

Riksintresse kan sägas vara ett allmänt intresse av särskild betydelse i ett nationellt perspektiv som kräver största hänsynstagande i planering och vid olika beslut om användning av mark- och vattenområden. Enligt miljöbalken (3 kap) ska riksintressen skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada det aktuella intresset och i planeringen ska därför dessa värden ges företräde framför motstående intressen, förutsatt att inte även dessa är av riksintresse. Vilka områden som är anspråk på riksintresse avgörs av centrala myndigheter.

Naturresurser

Riksintresse för yrkesfiske

Vänern

Vänern är av riksintresse för yrkesfiske, vilket betyder fiskerieringens bedrivande ska gynnas.

Förutom att fiskandet ska prioriteras är det viktigt att se till att fiskreproduktionen säkerställs.. Detaljområden över vad som är skyddsvärt, ex vis reproduktionsplatser för olika fiskarter, fiskeplatser mm, måste redovisas med ett bättre planeringsunderlag från statliga myndigheter för att underlätta och möjliggöra vattendirektivet och hänsyn till annat

Området är utökat från Vänern med Borgviks-sjön, Grumsfjorden, Ransundet och Ekholms-sjön från gällande översiktsplan. Dessa områden är i första hand till för att säkra reproduktion medan själva fiskafånget inte är det lämpligaste då det inverkar menligt på natur- och friluftsin-tressen. Åtgärder för att minska fosforbelast-

ningen Ekholmssjön kan ha negativ påverkan på fiskereproduktionen.

Ställningstagande

- Området är av Fiskeriverket Länsstyrelsen ett anspråk på att vara riksintresse för yrkesfiske.
- Kommunen delar denna syn och avgränsning av området. Ingen planering sker som motverkar riskintressets syfte

Läs mer ...

Fiskeriverkets värdetext.

Naturvärden

Riksintressen för naturvård

Näshöjderna (N 39)

Området utgör ett väl utbildat system av klappervallar utvisande Högsta Kustlinjen och landhöjningsförloppet i Vänerregionen. Vid sidan av den geologiska betydelsen har bildningens särpräglade utseende ett landskapsestetiskt värde.

Ställningstagande

- Området är av Naturvårdsverket ett anspråk på att vara riksintresse för naturvård.
- Kommunen delar denna syn och avgränsning av området.
- Bör skyddas som naturreservat

Läs mer ...

Länsstyrelsens värdetext.

Segerstads skärgård, del av (N 52)

Området ligger i norra delen av Vänerstranden och utgör del av Sveriges största sötvattensskärgård med allt från stora skogklädda öar till kala skär. Området som är avsatt som naturreservat är en del av Vänerområdet där turismens och friluftslivets intressen särskilt ska beaktas.

Ställningstagande

- Området är av Länsstyrelsen ett anspråk på att vara riksintresse för naturvård.
- Kommunen delar denna syn och avgränsning av området. Ingen planering sker som motverkar riskintressets syfte

Läs mer ...

Länsstyrelsens värdetext.

Kulturvärden

Riksintresse för kulturmiljövård

Borgvik

Borgvik är kanske Värmlands bäst bevarade bruksmiljö från äldre tid och ett belysande exempel på hur de värmländska naturtillgångarna järnmalm, skog och vattenkraft utnyttjats under olika tidsperioder.

Ställningstagande

- Området är av Länsstyrelsen ett anspråk på att vara riksintresse för kulturmiljövård.
- Kommunen delar denna syn och har tagit fram Områdesbestämmelser (1994-03-18) som skydd för den kulturhistoriskt värdefulla miljön i Borgvik. Dessa bör dock moderniseras
- Avgränsningen av området gjordes vid framtagande av områdesbestämmelserna 1994, där det framgår att gränsen för riksintresset sammanfaller med gränsen för områdesbestämmelserna. Länsstyrelsens underlag följer inte denna avgränsning.

Läs mer ...

En utförligare beskrivning av Borgvik som bruksort finns att läsa i boken "Grums kommun – en kulturbygd".

Beskrivningstext från områdesbestämmelserna

Friluftsliv och rekreation

Riksintressen för friluftsliv

Norra Vänerskärgården (F 3)

Skärgårdsområdena och Vänerstranden uppvisar unika naturmiljöer som ger goda möjligheter för naturupplevelser, båtliv och bad samt sportfiske.

Ställningstagande

- Området är av Länsstyrelsen ett anspråk på att vara riksintresse för friluftsliv.
- Kommunen delar denna syn och avgränsning av området. Ingen planering sker som motverkar riskintressets syfte

Läs mer ...

Länsstyrelsens värdetext.

Kommunikationer

Riksintresse för vägar

Kommunen genomkorsas av de större vägarna E18 och E45 som båda tillhör det nationella stamvägnätet. Vägarna har stor betydelse för förbindelser mellan regioner i mellersta Sverige, Norge och Finland. Dessutom används vägarna lokalt mellan kommunens tätorter.

Ställningstagande

- Området är av Länsstyrelsen ett anspråk på att vara riksintresse för kommunikationer.
- Kommunen delar denna syn och avgränsning av området. Ingen planering sker som motverkar riskintressets syfte
- I översiktsplanen redovisas förslag till förändringar av sträckningen vid Valnäsbacken, Slottsbron och Medskog.

Riksintresse för järnvägar

Stomnätet Karlstad-Göteborg

Genom kommunen går Norge-Vänernbanan (Kil-Göteborg). Järnvägen är en viktig länk genom Värmland mellan Stockholm och Göteborg samt för lokal kollektivtrafik. Linjen trafikeras inte bara av persontrafik utan även med godstrafik bland annat till och från Gruvön.

En ökad järnvägstrafik, både gods- och persontrafik, ökar belastningen på omgivningen och länsstyrelsen/banverket må bidra med utökad planeringsunderlag för att minska konfliktrisker vad avser buller mm.

Ställningstagande

- Området är av Länsstyrelsen ett anspråk på att vara riksintresse för kommunikationer.
- Kommunen delar denna syn och avgränsning av området. Ingen planering sker som motverkar riskintressets syfte

Riksintressen med geografiska bestämmelser

Kust- turism och friluftsliv

Vänern med öar och strandområden – geografiska bestämmelser

I Grums kommun är Vänern med öar och strandområden av riksintresse och inom dessa områden ska turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt beaktas vid bedömning av tillåtlighet av exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön (MB 4 kap 1-2 §§). Området sammanfaller i stora delar med norra Vänerskärgården, som är av riksintresse för friluftsliv.

Länsstyrelsen har 1997 tagit fram förslag på utvidgning av området som förutom Vänern skulle innefatta även Borgvikssjön och Grumsfjorden och att avgränsningen i stort skulle följa vägarna 669, 546 och 547. Förutom de utpekade naturvärdena Sundshöjden och Mösserudshöjden kommer även hela tätorterna Grums, Slottsbron Borgvik och Liljedal att inbegripas i intresseområdet.

Länsstyrelsens redovisning är otillräcklig för att utreda vilka konsekvenser utvidgningen medför och hur hänsynen bör tas i de redan exploaterade områdena. Kommunen ser fram mot att få ett bättre underlag med definiering av värdena inom ramen för hushållningsbestämmelserna. De kommer även att ge underlag för kulturmiljöerna och kopplingen till Borgvik

Ställningstagande

- Området är av Länsstyrelsen ett anspråk på att vara riksintresse för rörligt friluftsliv sk geografiska bestämmelser.
- Kommunen anser att området inte bör omfatta tätorterna Grums, Slottsbron och Borgvik och bör därför begränsas enligt redovisningen i översiktsplanen 1990. Slutlig avgränsning görs efter förnyad utredning av Länsstyrelsen, tills dess respekteras 1997 års avgränsning

Miljö- och riskfaktorer

Miljöfaktorer

Miljöfarlig verksamhet

Miljöstörande anläggningar

Grums stora industrier ger upphov till såväl luft- som vattenutsläpp. För boende nära dessa verksamheter kan även lukt och buller vara källor till störningar. I Grums kommun finns fyra tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter. Gruvöns Bruk är en s.k. A-anläggning vilket betyder att verksamheten tillståndsprövas av miljödomstol. Övriga tillståndspliktiga är B-anläggningar som tillståndsprövas av länsstyrelsen. I kommunen finns ytterligare ett tjugotal verksamheter som benämns C-anläggningar och omfattas av anmälningsplikt enligt miljöbalken.

Ställningstagande

- Vid nylokalisering av anläggningar som kan ge upphov till miljöstörning ska Boverkets riktvärden för skyddsavstånd beaktas (t.ex. Boverkets allmänna råd 1995:5). Eventuella transporter med farligt gods ska alltid uppmärksammas. Vid lokalisering och utformning av anläggningar ska alltid störningsrisker för miljö och människor beaktas i prövningen.

Läs mer ...

I katalogen

Utsläpp till vatten

Det finns flera orsaker till att vatten påverkas och som kan leda till förorenat vatten, övergödning eller försurning. Föroreningar kan komma ifrån luft, land eller vatten beroende på ursprung. Uppkomsten härstammar bland annat ifrån diffusa källor som luftföroreningar och trafik eller från direkta punktutsläpp från tydliga källor, såsom en industri eller annan verksamhet. Diffusa utsläpp är svårare att identifiera och kontrollera än de s.k. direkta punktutsläpp.

Dagvatten förorenas ofta av föroreningar från trafiken som förs med av regn- och smältvatten från vägarna. Vid stora nederbördsmängder och höga vattenflöden kan inläckage av dagvatten till avloppsledningsnätet ske och detta kan leda till att avloppen bräddas och orenat vatten går ut i recipienten.

Enskilda avloppsanläggningar är en annan källa som kan ge upphov till utsläpp. Vid äldre och funktionsodugliga anläggningar kan orenat avloppsvatten förorena mark och vatten.

Ställningstagande

- Belastning av näringsämnen och föroreningar får inte minska förutsättningarna för den biologiska mångfalden, friluftsliv och rekreation såsom bad och fiske
- Ta hand om dagvatten genom att s.k. lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD), t.ex. genom naturlig rening i diken, våtmarker, fördröjning i dammar innan vattnet går i dagvattenledningar och ut i recipient.
- Fosforbelastningen i främst Ekholmssjön, Kyrkebysjön och Överudssjön måste minska och åtgärder för att minska näringsbelastningen på dessa områden bör lämpligen snart komma till stånd.
- Det finns behov av kompletterande sjöprovtagning i de sjöar som inte provtas av länsstyrelsen eller ingår i något kontrollprogram.
- Särskild hänsyn vid tillstånd till enskilda avlopp skall ske vid sjöar/vattendrag som är utpekade att ha övergödningssproblem
- Avloppsanläggningar ska utföras med hög funktionsnivå inom strandskyddsområden (MB 7 kap 18§)
- Genomgång av enskilda avloppsanläggningar i sjönära ska göras.

Läs mer ...

Rapport om Ekholmssjön

Sjöar med övergödningssproblem

Vattendirektivet

Målet med vattendirektivet (Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG) är att nå en god vattenkvalitet till år 2015. Vatten som riskerar att inte klara kraven ska åtgärdas. Arbetet med direktivet löper på i 6-årscykler; tillståndsbeskrivning, åtgärder, uppföljning och rapportering. Med hjälp av vattendirektivets systematiska angreppssätt och med siktet inställt på tillräckligt lång tid, kommer vi att uppnå god vattenkvalitet i alla våra vatten.

Alla vatten har kartlagts för att se dagens status och den 22 december 2009 trädde Vattenmyndighetens föreskrifter om kvalitetskrav för vattenförekomster i Västerhavets vattendistrikt i kraft (14 FS 2009:533). Resultatet med miljö-

kvalitetsnormer för vatten kan medföra att delar av översiktsplanen blir inaktuella och måste göras om i dessa delar. Detta kan ske som tematiskt eller geografiskt tillägg.

Ställningstagande

- Följa upp översiktsplanen mot vattendirektivets miljökvalitetsnormer.

Utsläpp till luft

Luftföroreningar påverkar människors hälsa och orsakar skador på byggnader och andra material samt leder till försurning och övergödning i våra marker. Störst negativa effekter har kväveoxider, svaveldioxid, marknära ozon, partiklar och organiska miljögifter. Utsläppen kommer i huvudsak ifrån vägtrafik, arbetsmaskiner och energiproduktion, men även ifrån industrier. Enskilda hushåll släpper även ut en hel del till luften, t.ex. genom vedeldning. På dessa grunder finns i Grums kommunala föreskrifter begränsning för småskalig vedeldning på sommaren. Den största delen av utsläppen som faller över Sverige härstammar från andra länder i Europa. Dålig luftkvalitet i tätorterna orsakas dock oftast av lokala utsläpp. Gruvöns bruk är den största utsläppskällan i Grums och har ett av de största utsläppen av kväveoxider (NO_x) i Värmland.

I Grums tätort har det utförts mätning av luftkvalitet under vinterhalvåret 2001/2002. De föroreningar som mättes var svaveldioxid (SO₂), kvävedioxid (NO₂), partiklar (PM₁₀) och sot. Resultaten visar att samtliga föroreningar ligger under respektive miljökvalitetsnorm, dock ligger värdet för partiklar i luft över tröskelnivån, vilket innebär att nya mätningar bör ske. För sot finns inte några resultat redovisade.

Vinterhalvåret 2004/2005 har en ny mätsäsong pågått. Denna omgång mättes kvävedioxid (NO₂), partiklar (PM₁₀) och flyktiga organiska föreningar (VOC).

Mätning av bensen visar att luftföroreningen inte överskrider miljökvalitetsnormen men däremot ligger värdet strax över långsiktiga miljömål - generationsmål (Regeringens proposition 2000/01:130, Riksdagsskrivelse 2005/06:49).

Ställningstagande

- För att utreda miljötilståndet i kommunen bör mätningar av luften utföras kontinuerligt.
- De lokala hälsoföreskrifterna för småskalig vedeldning i tätorterna ska tillämpas.
- De lokala föreskrifterna för tomgångskörning ska tillämpas.
- Nya anläggningar som kan medföra luktproblem ska lokaliseras med nödvändigt skyddsavstånd.
- I nya områden bör uppvärmning så långt som möjligt ske utan fossila bränslen. Fjärrvärmnätet bör i möjligaste mån byggas ut för att möjliggöra för boende i Grums att förändra sin energikälla.
- För att minska transporter som ger upphov till luftutsläpp ska framkomligheten för gående, cyklisterna och kollektivtrafik särskilt prioriteras vid planläggning av nya områden.

Läs mer ...

Grums kommunala föreskrifter om begränsning för småskalig vedeldning på sommaren

Lokala föreskrifterna för tomgångskörning

Bullerutsatta områden

Ljud som vi känner oss störda av och som vi helst vill slippa kallas för buller. Buller vi störs av kan antingen alstras utomhus och omger oss då i trädgårdar, friluftslivs- och rekreationsområden eller tränger in i byggnader. Trafik, verkstäder, industrier, byggarbetsplatser, fläktar mm är vanliga källor till buller som uppkommer utifrån. Kontinuerligt lågfrekvent ljud från verksamheter utanför bostaden utgör här ett särskilt stort problem då låga frekvenser är svåra att dämpa och därmed lättare tränger igenom väggar, tak och golv. Buller kan även alstras inomhus och inne i byggnader kan störande ljud uppstå från t.ex. ventilationssystem, hissar, musikanläggningar. Inom kommunen är de påtagliga bullerkällorna industriella arbetsplatser, väg- och spårtrafik, fritidsanläggningar t.ex. skjutbanor och motorbanor. Någon övergripande bullerutredning har inte genomförts för kommunen.

Skjutbanor kan vid olämplig placering ge upphov till bullerstörningar för de närboende. Maximala bullernivåer från skjutbanor finns reglerat i lagstiftningen.

Riktvärdena anges som högsta ljudnivå utomhus

mätt med tidsvägning "IMPULS", frifältsvärden.

En dominerande bullerkälla i samhället idag är trafiken. Den ger upphov till störning för bostäder men ger även upphov till störning i områden där störningsfrihet är önskvärd, såsom i parker, natur- och fritidsområden. Bebyggelsens närhet till vägar påverkar störningsupplevelsen och i Grums finns ett antal områden som kan bedömas som bullerutsatta. Förutom bullret i sig kan vibrationsstörningar uppträda vid vägar med tung trafik, där vägbanor är ojämna och där markförhållandena förstärker och vidarebefordrar störningen. Vibrationer från vägtrafik är framför allt ett lokalt problem och uppkommer främst i områden med dåliga grundläggningsförhållanden och dåligt underhåll av gatanätet. Vibrationer tillsammans med buller ger ofta en förstärkning av bullerupplevelsen. Storleken på vibrationerna påverkas av fordonens hastighet, andelen tung trafik och väggroppens tjocklek.

Närhet till en tågstation är av central betydelse för järnvägstrafiken vilket medför problem med buller. Oftast upplevs maximalbullret från järnväg nattetid som besvärande när det orsakar väckning ur nattsömn. Liksom för vägtrafik förstärker ofta vibrationer från järnväg effekten av järnvägsbuller. Vibrationsstörning uppträder vanligen i fastigheter närmast järnvägar, där spår är ojämna och markförhållandena förstärker och vidarebefordrar störningen.

Efter vägtrafikbuller är det framför allt industribuller som människor klagat på i sin boendemiljö. Klagomålen gäller både buller från själva produktionen och bullrande transporter till och från industrierna. Verksamheterna på dessa områden är både stora och små och kommer under överskådlig tid påverka omgivande bebyggelse.

Ställningstagande

- För att Grums kommun ska kunna erbjuda invånare och turister goda miljöer för boende och rekreation är det viktigt att verksamheter lokaliseras samt utformas så att bullerspridning motverkas i största möjliga utsträckning. I framtiden kommer bullerfria zoner att vara ovanliga och eftertraktade platser. Det är därför mycket viktigt att värna om de områden som ännu är relativt fria från mänskligt buller.
- Vid planläggning bör Boverkets och övriga statliga myndigheters riktlinjer för skyddsavstånd för buller tillämpas. Gällande riktvärden, riktlinjer och/eller proposition för buller

från skjutbanor, motorbanor, trafik, järnväg, industrier ska tillämpas för att motverka buller i bl.a. bostäder, fritidsbebyggelse, undervisningslokaler, vårdlokaler och områden för det rörliga friluftslivet där naturupplevelsen är en viktig del.

- Verksamhetsutövare ska ta fram planeringsunderlag till kommunen

Läs mer ...

I katalogen

Buller från skjutbanor. Naturvårdsverkets allmänna råd, 1981:2.

Buller från motorsport och bilprovingsbanor Naturvårdsverkets allmänna råd 1975:6, Rev 1983

Buller från befintlig och ny industriverksamhet. Naturvårdsverkets Råd och riktlinjer 1978:5

Banverket och Naturvårdsverket. Buller och vibrationer från spårburen linjetrafik, Dnr SO2-42357SA60

Riktvärden för buller från trafik i eller vid bostäder enligt infrastrukturproposition 1996/97:53 inte överskridas.

Naturvårdsverkets förslag till riktvärden för vägtrafikbuller. BRÅD (Buller från vägtrafik)

Markradon

Radon

Radon är en ädelgas som bildas genom radioaktivt sönderfall av radium, som i sin tur är en sönderfallsprodukt av uran som finns naturligt i vår omgivning. Radon är vanligt i Sverige och beror på att Sveriges berggrund innehåller mycket uran. Berggrunden i Grums utgörs huvudsakligen av sydsvenska gnejser som delvis täcks av ett mycket tunt jordtäck. Dessa bergarter och tillhörande jordtäck innehåller vanligen jämförelsevis låga uranhalter.

Radon i hus kan komma från marken, byggnadsmaterialet (alunskifferbaserad gråblå lättbetong) eller hushållsvattnet. Radon luktar inte, syns inte och smakar ingenting. Höga halter av radongas i bostäder betraktas som olägenhet för människors hälsa. Det finns ett samband mellan radon i bostäder och lungcancer.

Större delen av kommunen bedöms vara normal/lågriskområden och har betecknats som normal-jord/låg-berg. Detta innebär att jordtäck ger normal radonrisk, men om det är mycket tunt kommer berggrunden vid en byggnation att bestämma radonrisken och ge en lågrisksituation.

Baserat på tidigare geologiska sammanställningar och de mätningar som utfördes av SGU 1990 bedöms det troligtvis inte finnas några högriskområden inom kommunen, men enstaka högriskvärden förekommer dock. Undersökningen 1990, om än översiktlig, visar att större delen av Grums kommun är av sådan karaktär att inte några detaljerade markradonundersökningar behöver göras.

Ställningstagande

- Gällande rikt- och gränsvärden för radon ska tillämpas.
- Byggnadsnämnden har beslutat att inte kräva att mätning sker av markradon vid nybyggnad om grunden utförs i minst radonskyddat utförande

Läs mer ...

Gränsvärden, riktvärden och rekommendationer för radon finns utfärdade av Arbetarskyddsstyrelsen, Socialstyrelsen, Boverket, Livsmedelsverket och har fastställts tillsammans med Statens Strålskyddsinstitut. (www.radonguiden.se)

Förorenade områden

Förorenad mark

Förorenad mark kan förekomma där olika former av miljöfarlig verksamhet bedrivs eller tidigare har bedrivits. Sådana områden kan vara deponier dvs. där tippning av avfall har förekommit eller där olika typer av industrier och bensinstationer har legat. Generellt kan det sägas att alla befintliga och gamla industriområden är misstänkt förorenad mark.

Arbetet med att kartlägga förorenade områden bedrivs till viss del av länsstyrelsen, men långt ifrån alla riskområden eller föroreningars karaktär och/eller omfattning är kända. Det finns riktvärden för förorenad mark framtagna av Naturvårdsverket. Dessa riktvärden ska inte överskridas och kan användas som generella indikatorer för när mark anses vara förorenad och sanering behöver utföras.

I Grums kommun finns ett antal områden som kan antas vara förorenade av tidigare eller befintliga verksamheter. Det kan gälla gamla avfallsupplag, bensinstationer eller massaindustrier mm. Undersökning och sanering av förorenad mark har hittills skett på ett fåtal områden i

kommunen. Kunskapen om omfattningen och riskerna med förorenad mark i kommunen är inte heltäckande men ökar successivt.

Flera av de industriområden som finns i kommunen har eller har haft verksamheter som misstänks ha gett upphov till föroreningar i marken.

För grovavfall och icke farligt avfall från industri och handel används Karlbergs avfallsstation där deponering sker. Deponin togs i bruk 1991 och endast en liten del av deponeringsanläggningens område är idag utnyttjat. Karlbergs avfallsstation tar även emot och mellanlagrar hushållens farliga avfall.

Genom förbättrad sortering av diverse avfalls slag kan de fraktioner som läggs på deponi minskas och därmed minskar risken till förorenad mark.

I kommunen finns två industrideponier där det deponeras avfall som uppkommer i verksamheten på Gruvöns Bruk.

Det finns även ett antal nedlagda deponier som kännedom om vilken risk dessa gamla avfallsupplag utgör för omgivande mark och människors hälsa är inte utrett. Det förutsätts att alla dessa innehåller ämnen som kan förorena marken.

Bensinstationer och andra drivmedelsupplag kan vid läckage orsaka förorening av mark. Befintliga bensinstationer finns belägna i Grums tätort, Slottsbron, Degerbyn och Nyängen. Utöver dessa finns inom kommunen även 9 nedlagda bensinstationer. På landsbygden finns också ett okänt antal dieselcisterner som används av lantbrukare i sin verksamhet.

Det finns fem skjutbanor i kommunen som ger upphov till blyföroreningar. Detta kan långsiktigt ge skador på miljön i omkringliggande områden.

Ställningstagande

- Vid förändrad markanvändning av områden som tidigare har använts för industriändamål, upplag, bensinstationer eller liknande, ska undersökning av marken utföras. Undersökningar ska utföras så tidigt i planprocessen som möjligt och provtagning bör ske. Provtagning bör även genomföras vid misstanke

om markförorening och Naturvårdsverkets bedömningsgrunder för markföroreningar ska tillämpas i kommunen

- För att få ett bättre underlag för bedömning av risker för miljö och hälsa som kan förekomma för förorenade områden bör riskklassificering av dessa utföras
- Kommunen ska ha en karta som uppvisar känd förorenad mark, men även misstänkt förorenad mark ska finnas med.
- De äldre avfallsupplagen ska inte bebyggas eller användas till andra ändamål utan att det genomförts mark- och hydrogeologiska studier.
- Vid skjutbanor bör spridningsområden och fångstvallar betraktas som förorenad mark av bly fram till dess att markundersökning och efterbehandling är gjord.

Läs mer ...

Planeringsunderlag som ständigt uppdateras.

Övriga miljöfaktorer

Energi

Energifrågor är en viktig del av samhället och har en mycket stark koppling till miljön. Enligt PBL och lagen om kommunal energiplanering ska kommunen planlägga så att ändamålsenliga strukturer och god hushållning med energi främjas samt verka för en säker och tillräcklig energitillförsel. Värmsystemets utformning i tätorter har stor betydelse för den lokala luftmiljön.

I varje kommun skall det finnas en aktuell energiplan (SFS 1977:439), vilket Grums saknar. Energiplanen ska ge en samlad bild av tillförsel, distribution och användning av energi i kommunen. I energiplanen skall det finnas en analys av vilken inverkan den i planen upptagna verksamheten har på miljön, hälsan och hushållningen med mark och vatten och andra resurser.

Grums kommuns totala användning av energi är ungefär 3,8 TWh per år (SCB 2002). Vid en jämförelse med hela länet utgör energianvändningen i Grums 21 % av Värmlands totala energianvändning per år (2002). Grums använder mer energi inom industrin än övriga länet där mer energi går åt till transporter och hushåll, även om industrin även i länet är den största energianvändaren.

Ställningstagande

- Grums kommun ska ta fram en klimat- och energiplan under 2010-2012

Risikfaktorer

Skred och rasriskområden

Ras och skred

Ras förekommer i sand-, grus-, sten och blockjordar. De enskilda delarna rör sig fritt i förhållande till varandra utför ett stup eller en slänt.

Skred förekommer där jord kommer i rörelse sammanhängande över en eller flera glidytor. Jordskred förekommer i ler- och siltjordar vanligen i anslutning till sjöar och vattendrag. Snösmältning, tjällossning samt perioder då det regnar mycket samt i kombination med mänsklig påverkan genom ex. byggnation eller vibration från järnväg är vanliga utlösningmekanismer.

Ställningstagande

- I ras- och skredbenägna områden ska riskanalyser utföras vid plan- och bygglovsärenden.
- Geotekniska undersökningar bör genomföras i ett tidigt skede vid planering.

Läs mer ...

Sveriges geologiska undersökning (SGU) - början av 1990-talet - jordartskartor över områden i Grums kommun inom vilka särskild uppmärksamhet av stabilitetsförhållanden rekommenderas.

Statens geotekniska institut (SGI) och Räddningsverket - 1995 med komplettering 2002 förstudie för översiktlig kartering av stabilitetsförhållanden i bebyggda områden (Räddningsverkets dnr 2-0111-0674).

Räddningsverket/Sweco (2004) Översiktlig stabilitetskartering, Värmlands län, Grums kommun

Översvämningsområden

Översvämning

I Sverige tillhör översvämning begreppet naturolyckor. Kraftiga och/eller ihållande regn kan ställa till med en hel del oreda och kan orsaka stora skador på mark, byggnader, människor och miljön inom det drabbade området. År 2000/2001 var ett rekordår men i Grums kommun drabbades mest enstaka hus, i första hand efter Vänerens stränder. Förutom direkta pro-

blem med vatten i grunden, arbete med invallning, tomter som blir förstörda, ej fungerande avlopp kan det uppstå följdproblem t.ex. mögel, alger och hussvamp.

Den högsta uppgiften om Vänerns vattennivå i Grums kommuns höjdsystem RH 00 är +45,67 möh (11 januari 2001).

Klimat- och sårbarhetsutredning pågår och dess inriktning finns tillämpad i översiktsplanen i olika delar. När utredningen är fastställd av riksdagen kommer dess slutsatser att prövas mot översiktsplanen och se om de föranleder bearbetning av planerade områden.

För att förebygga skador i framtiden är det viktigt att byggnader och anläggningar planeras så att de klarar förekommande vattennivåer. Lokalisering av ny bebyggelse intill sjöar och vattendrag måste ske så att inte skador uppkommer på byggnader på grund av höga vattennivåer, samt att dricksvatten och avloppsfunktion fungerar.

Ställningstagande

- Vid nylokalisering av bebyggelse vid Vänerns sjösystem rekommenderas +46,50 möh (RH 00) som en lägsta nivå för byggnadstekniska åtgärder. Under denna nivå krävs särskilda utredningar för att klara översvämningar.
- Riskzonkartor för översvämningar ska utarbetas för att beredskapen mot dessa naturolyckor ska kunna förbättras.

Läs mer ...

Klimat- och sårbarhetsutredningen

Riskobjekt/farlig verksamhet

Kommunens risker

Kommunens riskanalys ger en bild av de risker som finns i kommunen. Det framgår bland annat att det i dag finns anledning att teckna en bredare bild än tidigare av tänkbara risker, hot och påfrestningar. Att enbart se på säkerhet ur ett militärt perspektiv är ett förlegat synsätt. Istället ska kommunen utgå från ett vidgat säkerhetsbegrepp. Miljökatastrofer, avbrott i elförsörjningen och teleförbindelserna är exempel på händelser som kan få svåra följder för kommunen och dess innevånare. Det civila försvaret ska därför inriktas på ett robust samhälle och utifrån en helhetssyn på samhällets satsningar och åtgärder

för att förebygga och hantera hot och risker i såväl fred som krig (höjd beredskap).

Ställningstagande

- Kommunen har ett samlat ansvar för kommuninvånarna vid höjd beredskap och det byggs på det ansvar man har i fred. För varje kommun ska det finnas en räddningstjänstplan. Räddningstjänstplanen ska bland annat innehålla uppgifter om åtgärder som behövs för räddningstjänsten under höjd beredskap.
- Räddningstjänstens ansvar under höjd beredskap utvidgas med att upptäcka, utmärka och röja farliga områden samt indikera, sanera och vidta andra åtgärder för skydd mot kärnvapen och kemiska stridsmedel.

Läs mer ...

Kommunen har en beredskapsplan som anger hur man ska bete sig vid extraordinära händelser. (Krisledningsplan för extraordinära händelser i fredstid och vid höjd beredskap).

Lantbruk och djurhållning

Gårdar med stor djurhållning kan vålla besvär i form av allergier, lukt, flugor och buller. Omgivningens påverkan från djurhållning på landsbygd är mer eller mindre accepterad men konflikter kan uppstå vid nybyggnation i närheten av lantbruk. Förutom djurhållningen på landsbygden finns även viss hållning av djur inom tätorten som kan vålla besvär för boende i närheten

Hantering av gödsel och kemikalier i form av bekämpningsmedel innebär vid läckage till mark och vatten också en miljöstörning.

Ställningstagande

- Bostäder ska lokaliseras så att de areella näringarna inte påverkas i sitt idkande av sin verksamhet.
- Vid nybyggnation av framför allt bostäder, skolor, barnstugor eller liknande ska Boverkets riktvärden för skyddsavstånd beaktas

Läs mer ...

I katalogen

Boverkets allmänna råd 1995:5

Lokala föreskrifterna för djurhållning inom detaljplanlagt område

Rekommenderade vägar för farligt gods

Transport av farligt gods

Farligt gods transporteras både på väg och på järnväg. Förutom tankbilstransporter innehåller flera övriga godstransporter större eller mindre mängd farligt gods och många av dessa transporter är brandfarliga.

Ställningstagande

- Kommunen strävar efter att transport av farligt gods ska ske utanför tätorterna.
- Rekommenderade vägar för farligt gods genom Grums är de två stora vägarna E 18 och E 45. Riskanalys bör övervägas vid upprättade av detaljplan inom 200 m från vägarna.
- De verksamheter som är beroende av kemikalier eller andra farliga ämnen och därmed alstrar transporter med farligt gods ska placeras så att leveranser kan ordnas via en säker transportväg så att riskerna minimeras. Kortast lämpligaste väg ska alltid eftersträvas.
- De vägar som är särskilt känsliga ur vattenförsörjningssynpunkt ska i möjligaste mån undvikas eller förses med säkerhetsåtgärder för att skydda grundvattnet.

Uppställningsplatser för farligt gods

Vid Nyängen i anslutning till E18 finns uppställningsplats för farligt gods.

Ställningstagande

- Uppställningsplatsen ska beaktas vid annan planering inom området.

Insatstider - insatsområden

Grums kommun ingår i Räddningstjänsten Karlstadsregionen och är därmed försörjd med räddningsinsatser både inifrån kommunen och från öster, Karlstad och Vålberg.

Ställningstagande

- Samråd med räddningstjänsten sker vid all planläggning.

Övriga riskfaktorer

Elektromagnetiska och radiofrekventa fält samt kraftledning

Det finns för närvarande inga gränsvärden för statiska eller kraftfrekventa magnetfält men Strålskyddsinstitutet håller på att förbereda föreskrifter och allmänna råd för sådana gränsvärden.

Socialstyrelsen har i Meddelandeblad juni 2005 redovisat att stor osäkerhet fortfarande råder men att det finns en ökad leukemirisk om man utsätts för magnetfält över 0,4 μ T. Några kommuner⁶ har satt gränsen vid 0,2 μ T vilken även bör vara riktmärke för Grums kommun.

Genom kommunen sträcker sig ett flertal större kraftledningar med knutpunkt i Borgvik. Till största del går ledningarna genom skogsmark.

Magnetfält i bostäder och förskolor belägna långt ifrån kraftledningar är i allmänhet mycket låga.

Ställningstagande

- Vid planläggning bör nya kraftledningar och elektriska anläggningar utformas eller förläggas så att exponering för magnetfälten begränsas.
- Kommunen bör vid nybyggnation och nyetablering av kraftledningar eftersträva att ett värde på 0,2 μ T inte överskrids.
- Hänsyn ska tas till eventuella kapacitetsökningar av kraftledningar

Läs mer ...

Socialstyrelsens Meddelandeblad juni 2005

⁶ Stockholm och Malmö

Mark- och vattenobjekt

Kommunikationsanläggningar

Vägar

Länsvägar

Länsvägar av kommunalt intresse är 546, 547, 668, 669 och 693. Körbanestandarden är av skiftande kvalitet och en generell upprustning är önskvärd. Länsvägsnätet är relativt väl utbyggt och enbart väg mellan Borgviksmotet och Liljedal bör studeras för en standardhöjning och eventuell annan sträckning.

Ställningstagande

- Som ett led i kommunens ambition att höja trafiksäkerheten föreslås hastighetsklassificering av bilnätet vilket innebär att hastighetsbegränsningar till 30 km/timme genomförs för vissa vägnät och vid korsningar med oskyddade trafikanter i tätorterna
- Planskildhet eller cirkulationsplatser bör byggas i korsningar med gång- och cykelnäten.
- Väg mellan Borgviksmotet och Liljedal måste utredas

Järnväg

Kommunen är positivt inställd till den s.k. ”Vålbergsrakan” som är en önskvärd ny sträckning mellan Karlstad och Grums via Vålberg istället för som idag via Kil.

Blir planerna på ”Vålbergsrakan” förverkligade kommer restiden till Grums förkortas och det i sin tur kan leda till ökad pendling med tåg. Resor med tåg kan också bli ett alternativ till buss, främst när det gäller resor till och från Karlstad.

Ställningstagande

- I den mån kommunen kan påverka, ska frågan om utbyggnad av ”Vålbergsrakan” även fortsättningsvis föras fram som ett angeläget projekt.

Läs mer ...

Järnvägsutredning Vålbergsrakan

Flyg

Kommunen berörs av s.k. procedurområde för

Karlstads flygplats (som i sig är riksintresse) och höga byggnader och master kan påverka hur inflygning ska ske till flygplatsen.

Ställningstagande

- Kommunen bör ha samråd Karlstad Flygplats vid bygglovsprövning av höga byggnader och master inom procedurområdet.

Farled

Allmänna farleder finns i Väneren, och farled nr 827 går in till Grums och Gruvön har trafik dygnet runt, året runt och är klassad som en säker farled. Farleden är utmärkt med ett flertal fyrar och prickar. Den är viktig för bl.a. Gruvöns överlevnad. Hamnverksamhet alstrar i regel buller och dämning. Vintertid kan det förekomma mycket is i området vilket medför isbrytarverksamhet som kan medföra kraftigt buller från fartygs maskiner och från is som pressas sönder. Vid dessa tillfällen utsätts bryggor m.m. utefter kusten för kraftig ispress. Förlängningen av farleden norrut är en viktig fritidsbåtsled för att nå Norsälven och det övre sjösystemet. Utredning pågår för närvarande att starta upp hamnverksamhet i Älvenäs

Ställningstagande

- Kommunen ser farleden och hamnen som en viktig del i näringslivet, men även som en viktig kommande kugge i hållbara transporter. Ingen planering ska ske som minskar användandet av farleden och hamnen.

Gång- och cykelväg

Kommunen satsar på att bygga ut gång- och cykelvägnätet i Grums och Slottsbron och redan idag finns många och bra separerade gång- och cykelvägar. Investeringar sker varje år

Ställningstagande

- Utbyggnad av gång- och cykelnätet sker enligt förslag i Trafiknätsanalys för Grums och Slottsbron

Läs mer ...

Trafiknätsanalys för Grums och Slottsbron. (200X)

Tekniska anläggningar

Vatten

Grundvatten och ytvatten

Förutom Vänern och dess förlängning i form av fjordar och sjöar finns i kommunen ytterligare ett stort antal mindre sjöar.

Ställningstagande

- Invånarna i kommunen ska ha tillgång till vatten av god kvalitet. Grums kommun bör iaktta försiktighet vid verksamheter och andra åtgärder som kan innebära att dricksvattenförsörjningen hotas.
- Både grund- och ytvattentäkter måste skyddas så att de inte förorenas av skadliga ämnen t.ex. bensin eller bekämpningsmedel.

Dagvatten

Kommunen tar om hand i sitt ledningsnät dagvatten som består av regn- spol- och smältvatten som rinner från bebyggd mark (tak, asfalterade ytor gräsytor mm). Detta vatten leds via olika vattendrag till den stora recipienten Vänern. Kommunalt dagvatten kan innehålla varierande mängder näringsämnen och föroreningar som olja, tungmetaller och organiska miljögifter.

Ställningstagande

- Kommunen ska verka för att dagvattnet påverkas så lite som möjligt av näringsämnen och andra föroreningar för att belasta recipienten så lite som möjligt.
- Där möjlighet finns ska s k lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD) utnyttjas.

Dricksvatten

Grums kommun får sitt dricksvatten från Mellerudstorps och Törne vattenverk som drivs av en egen driftorganisation, Karlstad-Grums Vattenverksförbund. Utöver anläggningarna i Mellerudstorp och Törne finns mindre bergbore vattentäkter i Borgvik och Värmskog som drivs i kommunal regi.

Högreservoarer finns i Grums med kapacitet på 1000 m³, Slottsbron 800 m³ och Segmon 800 m³. Samtliga anläggningar finns inom kommunens va-verksamhetsområde.

Genom Karlstad-Grums Vattenverksförbund är leveransen av vatten säkrat på både kort och lång sikt. Förbundets anläggningar är i dag sammankopplade med en huvudvattenledning till Sörmons vattenverk. Sörmons vattenverk utgör idag reservförsörjning för förbundets anläggningar vid driftstörningar.

De mindre vattentäkterna som utgörs av bergbore brunnar är av sådan blygsam betydelse att någon reservförsörjning inte behöver planeras.

Långsjön är i dagsläget angivet som kommunens reservvattentäkt men ska upphävas, då kommunen anser att tillräcklig säkerhet mot framtida vattenförsörjning finns genom att istället utnyttja Sörmon som kommunens reservvattentäkt.

Ställningstagande

- Reservoar kapaciteterna bedöms som fullt tillräckliga.
- Långsjön som reservvattentäkt ska upphävas
- Områdesbestämmelserna för Långsjön ska upphävas eller förändras.

Avlopp

Avloppsrening

Grums och Slottsbrons tätorter renar avloppsvattnet i Slottsbrons avloppsreningsverk. För Segmon och Liljedal finns ett avloppsreningsverk i Segmon, Borgviks tätort och Värmskog-Prästbol, har vardera ett eget mindre avloppsreningsverk.

Slam

Slam från trekammarbrunnar och slutna tankar transporteras till avloppsreningsverket i Slottsbron för att där gå i genom verkets reningsprocess. Från de mindre avloppsreningsverken transporteras slammet också till Slottsbron för behandling.

Enskilda avlopp

Tillstånd till enskilt avlopp fås efter prövning enligt Miljöbalken. Eftersträvan är att samla avloppen från flera hushåll till en gemensam anläggning för att få en bättre, miljömässig och

hållbar lösning.

Ställningstagande

- Vid byggnation på landsbygden ska gemensamma anläggningar eftersträvas och vara ett krav då flera hushåll ska eller förväntas byggas i grupper eller bybildningar
- Särskild hänsyn vid tillstånd till enskilda avlopp skall ske vid sjöar/vattendrag som är utpekade att ha övergödningproblem

Reningsverk

Avloppsreningsverket i Slottsbron har trestegs rening med mekanisk, biologisk och kemisk fällning. Verket är dimensionerat för 12 000 personekvivalenter (pe) och nuvarande anslutningsgrad är ca 7 500 pe. I Segmon är avloppsreningsverket utrustat med tvåstegs rening, dimensioneringen är 1 200 pe och anslutningsgraden är ca 800 pe. Borgviks och Värmskogs reningsverk är också utrustade med tvåstegs rening och anslutningsgraden utgör ca 75 % av dimensioneringsgraden.

Avfallsanläggning

Avfallshantering

Enligt miljöbalken ska varje kommun ha en avfallsplan och en renhållningsordning med föreskrifter om avfallshantering. Avfallsplanen ska innehålla uppgifter om avfall inom kommunen och om kommunens åtgärder för att minska avfallets mängd och farlighet. Renhållningsordningen fastställer de regler som gäller för avfallshantering i Grums kommun. Regelverket innehåller bl.a. bestämmelser om hämtningsintervall för hushållsavfall, krav på källsortering av farligt avfall, regler för kompostering mm.

Avfallshantering i Grums omfattar drift av Karlbergs avfallsstation inklusive återvinningscentral och miljöstation samt insamling av hushållsavfall i form av kärl- och säck. Karlbergs avfallsstation tar emot avfall från både privatpersoner och verksamheter.

Hushållsavfall

Varje kommun är ansvarig för att hushållsavfall transporteras till en behandlingsanläggning och att hushållsavfallet från kommunen återvinns eller bortskaffas.

Deponi

Karlbergs avfallsstation har använts som deponi (soptipp) och mellanlagringsplats sedan 1991. Den verksamhet som pågår idag är slutlig deponering av avfall som inte kan tas emot av Karlstads Energi AB vid värmekraftverket "Heden". Material som metallskrot, träavfall, farligt avfall och elektronik mellanlagras för att sedan transporteras vidare för återanvändning, energiutvinning eller destruktion. Lakvattnet från deponin renas genom luftad damm med vattenvegetation och avleds till Karlbergsån.

Återvinning

Inom Grums kommun finns nio stycken återvinningsstationer för källsortering av metall-, plast-, glas- och pappersförpackningar. Materialbolagen anlitar en samordningsansvarig som också ansvarar för all hämtning och skötsel som renhållning, snöröjning och halkbekämpning runt containrarna på återvinningsstationerna.

Ställningstagande

- För att uppnå ett långsiktigt hållbart samhälle ska avfallet tas tillvara på ett kretsloppsanpassat och säkert sätt.
- Avfallshantering i kommunen ska skydda människors hälsa och miljön, främja resurshushållning och vara kostnadseffektiv.
- Källsortering och återvinning ska öka.

Läs mer ...

Avfallsplan och renhållningsordning för Grums kommun reviderades under 2008.

Kraftledning

Kraftledning

Distribution av riksintresset Vindkraft framförallt från Värmlandsnäs, Säffle kommun, kommer att kräva utbyggnad av ledningskapaciteten till Borgviks mottagningsstation och det medför att kraftledningsgator kommer att utvidgas med 25-30 m.

Ställningstagande

- Kraftledningsgatorna utvidgning ska ske så att påverkan på skogsområdena minimeras. Alternativ med jordkabel ska alltid tas fram av ledningsägaren.

Tele- och radiokommunikation

Tele- och datakommunikation

Samhället ställer nya och högre krav på informationsöverföring och annan kommunikation, vilket medför att den elektroniska infrastrukturen är en stor del av ett modernt samhälle.

Aktuell täckning ska alltid kontrolleras vid planering av boende och övriga etableringar.

Ställningstagande

- Hela kommunen ska få en god täckning av tele- och datakommunikation för att kommunen ska vara attraktiv för boende och näringsliv.

Master

3G-utbyggnaden pågår enligt statens planer. För att det ska finnas mobiltrafiktäckning i hela kommunen pågår även arbetet med uppsättning av förstärkare.

Kommunen har en policy för mobiltelefon- och bredbandsnätens basstationer, master och antenner samt en handlingsplan för hantering av ansökningar om bygglov för 3G- och bredbandsmaster.

Ställningstagande

- Kommunens policy och handlingsplan ska tillämpas.

Läs mer ...

Policy och handlingsplan

Bostäder

Byggande på landsbygd

Fritidshus

Från 1960-talets början fram till mitten av 70-talet var byggandet av fritidshus som mest expansivt. Takten avmattades bl a i och med att det generella strandskyddet infördes 1975. Fritidsbebyggelsen har mestadels skett i täta grupperingar utmed strandområdena. En förändring som blir mer tydlig är att fler fritidshus används som åretruntboende.

Nya lokaliseringar kan innebära konflikt med

strandskyddet och naturvårds- och friluftslivsinressen. I vissa strandnära områden kan det bli svårt att lösa va-frågan.

Områdesbestämmelserna för fritidshus utmed Vänerstranden omarbetas i vissa delar och ersätts då med detaljplaner. Detta syftar till att ge större möjlighet till åretruntboende.

Ställningstagande

- Översyn ska ske av områdesbestämmelserna för Vänerstranden
- Ny sammanhållen bebyggelse ska föregås av detaljplan
- Den tidigare tillämpade praxisen för fritidshus inom strandskyddsområden gällande maximerade byggnadsareor slopas (gäller inte inom områden med områdesbestämmelser).

Landsbygdsutveckling i strandnära områden

Enligt miljöbalken ska strandområdena skyddas så att den allemansrättsliga tillgängligheten säkerställs och växt- och djurlivets livsbetingelser inte skadas. Det är förbjudet att bygga invid våra sjöar inom ett generellt avstånd på 100 m som kan utvidgas till 300 m. Dispens kan ges om särskilda skäl finns.

Miljöbalkens strandskyddsregler (MB 7 kap 13-18§§) fick ny mening 2009-07-01 som för fram både skärpningar och uppluckring av lagen. Förslaget värnar om tätortsnära strandpartier och vissa begränsningar vid befintliga byggnader tillkommer. I lagen framförs dessutom begreppet "Landsbygdsutveckling i strandnära områden" som ett nytt särskilt skäl och om det ska kunna åberopas ska kommunen ha markerat sådana områden i översiktsplanen där dessa skäl kan vara tillämpliga vilket kommunen gjort. Ett annat sätt är att göra en tematisk fördjupning avseende strandskyddets tillämpning.

Ställningstagande

- Områden markeras i översiktsplan
- Tematisk översiktsplan kommer på sikt tas fram för att få en fördjupad utredning avseende landsbygdsutveckling

Läs mer ...

Kommunens policy om strandskydd och Naturvårdsverkets skrifter och på deras hemsida

Landsbygdsboende

Byggande på landet sker oftast som enstaka etableringar. Lokaliseringar ska vara så att byggnaderna passar in i landskapet. De ska placeras så att de inte växer ihop till utsträckt bebyggelse längs sjöar, vattendrag eller vägar. Byggnader bör samlas ihop i grupperingar, åtskilda av obebyggda delar som har tillräcklig storlek att de medger genomsiktighet, naturupplevelser för förbipasserande, rekreation etc. Vid bygglovsprövning för ny bebyggelse ska stor vikt läggas vid vatten- och avloppslösningar. En förtätning och ett intensivare utnyttjande av områden får inte medföra sanitära olägenheter eller att vanläggningarnas kapacitet oprövat tas i anspråk. Gemensamma anläggningar ska ges företräde före enskilda anläggningar.

Service

Centrum

Grums tätort har utvecklats till centrum för kommunen och hit samlas allehanda servicefunktioner.

Stadsbildsmässigt måste centrum avgränsas och Sveagatan i dess förlängningar ges långsiktiga mål för omvandling till ett attraktivt centrum.

Handel & service

Utarmningen av handel i övriga delar av kommunen har skett till fördel för Grums tätort som dock lider av närheten till Bergviks köpcentrum som ligger en halvtimme bilvägen bort. Kommunen bör slå vakt åt den handel som finns och medverka till att nyetableringar sker så lätt som möjligt.

Ställningstagande

- Strategisk centrum- och handelsplan bör tas fram.

Utbildning

Barn och utbildning

Kommunen är anordnare av förskola, grundskola, särskola, gymnasieskola, uppdragsutbildning och komvux. Det finns fyra olika ansvarsenheter; Slottsbron/Segmon/Norra Grums,

Södra, Jättesten- och Gymnasieskolan/Komvux. Verksamheten består även av familjedaghem, fritidshem, kooperativ och friskola.

Skolpliktiga barn upp till 12 års ålder som är i behov av omsorg efter skolan omfattas av skolbarnsomsorgen.

I Grums finns det 5 grundskolor i kommunal regi samt två friskolor.

Särskoleeleverna finns för år 1-5 på Södra skolan och år 6-10 på Jättestensskolan. Särskolan består av grundsärskola och träningskola.

Inne i Grums tätort ligger Åsfjärdens utbildningscenter som är kommunens gymnasieskola. Övrig gymnasial utbildning erbjuds i första hand i Karlstad.

Komvux är den kommunala vuxenutbildningen med utbildning för vuxna på grundskole- och gymnasienivå.

Skolororganisationen medför krav på säkra skolvägar, ändamålsenliga skolgårdar och en trygg närmiljö lämpad för lek och utevistelse. Krav ställs också på att av- och påstigning på skolbussar kan ske på ett säkert sätt både för passagerare och för människor som vistas i närheten. Detta innebär krav på trafikplanering och planering av barns och elevers skolmiljö.

Den kommunala planeringen verkar för att säkerställa skolors och förskolors tillgång till naturnära områden. Detta är viktigt för barns kunskap och känsla för naturen och för deras egen hälsa. Vid anläggning av nya skolor och förskolor ska lokaliseringen ske så att naturmark finns i direkt anslutning till skolbyggnaden.

Ställningstagande

- Vid förändring av mark- och vattenanvändning ska hänsyn tas till skolors och förskolors behov av gröna områden.
- Kommunen ska skapa och upprätthålla säkra vägar för barn till och från skolan.
- Skolskjutsar ska ske på ett säkert sätt. På- och avstigningsplatser vid skolorna ska vara separerade från övrig trafik och tydligt skyltade. Säkra hållplatser ska finnas för alla elever.

Vård & omsorg

Kommunen har det yttersta ansvaret för att den som bor och vistas i kommunen får den hjälp och det stöd som de behöver. Socialtjänsten ska på demokratins grund främja människors ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet samt ge en god omsorg, hälso- och sjukvård och service till äldre, personer med funktionshinder och andra som behöver samhällets stöd.

Omsorg om äldre

Det övergripande målet för omsorg om äldre är att kunna erbjuda god service och omvårdnad i det egna hemmet.

Särskilda bostäder av hög kvalitet och med god omvårdnad ska finnas för dem som inte kan bo kvar i hemmet med stöd av hemtjänst.

Omfattar äldrebostäder, korttidsinsatser, dagverksamhet och hjälp i det egna hemmet i form av hemtjänst – hemsjukvård. Behovet av äldrebostäder och servicelägenheter påverkas av antalet äldre. Kommunen är skyldig att erbjuda särskilda boendeformer för äldre.

Äldrebostäder finns i Segmon, Slottsbron och Grums. Hemtjänst-hemsjukvård verkar i hela kommunen.

Antalet äldre med behov av insatser från kommunen ökar de närmsta åren. Insatser för att bo kvar i den ursprungliga bostaden, med insatser från hemtjänst och hemsjukvård, förväntas fortsätta öka. Antalet särskilda bostäder bedöms därför inte behöva ökas mer än marginellt.

I ett längre tidsperspektiv ökar antalet personer som är 65 år och äldre. Prognos⁷ för kommunen att gruppen 80 år och äldre, som är den åldersgrupp som kräver flest insatser, ökar med drygt 200 personer fram till år 2025.

Behovet av lägenheter i särskilda bostäder ökar från 121 till minst 162 år 2025. Det utökade

⁷ Statiska centralbyrån

behovet kan tillgodoses både genom ombyggnad av bostadsbolagets lägenheter och genom nybyggnation. Störst efterfrågan är i Grums tätort enligt enkät⁸ gjord 2008 och Utökningen bör därför genomföras i Grums tätort i första hand.

Dessutom ska tillgängligheten i samhället ökas – avseende gator, utemiljöer och bostäder (inte minst hissar). Detta underlättar både för äldre och för personer med funktionshinder att i större utsträckning klara sin vardag.

Omsorg om personer med funktionshinder

En god tillgänglighet för alla innebär en skyldighet att utforma den fysiska miljön så att personer med funktionshinder inte hindras eller utestängs från att ta del av samhällets service, varor och tjänster. Det gäller både gator och vägar, kommunikationsmedel, offentliga lokaler och bostäder. Kommunen ska kunna erbjuda bostäder med särskild service för personer med funktionshinder.

För personer med funktionshinder är målet att kunna leva ett aktivt och självständigt liv. Särskilda verksamheter med olika inriktning finns i Grums. Personlig assistans och stöd till människor med psykiska funktionshinder ges i hela kommunen.

För att kunna erbjuda valfrihet för alla i valet av bostad måste nya bostäder planeras så att de är tillgängliga för människor i olika åldrar och med olika behov. Det är viktigt att undvika grupperingar och istället sträva till bostäder med blandade åldrar.

Ställningstagande

- Stora krav ställs på tillgängligheten. Detta är särskilt betydelsefullt för äldre och för personer med funktionshinder. För ett acceptabelt resultat krävs stor samverkan mellan alla samhällsorgan.

⁸ Enkät av Grums kommuns Hälso- och trygghetsråd hösten 2008

Areella näringar

Jordbruk

Enligt miljöbalkens hushållningsbestämmelser är jordbruk av nationell betydelse. Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Jordbruket i Grums är inte särskilt omfattande och endast 12 % av landarealen består av jordbruksmark och blott 1 % utgörs av betesmark (SCB 2003, 2004).

Ställningstagande

- I jordbruksområdena är det angeläget att ett rationellt jordbruk kan fortgå och det öppna landskapet bevaras.

Läs mer ...

Lantbruksnämndens åkermarksinventering 1976.

Skogsbruk

Enligt miljöbalkens hushållningsbestämmelser är skogsbruk av nationell betydelse. Skogsbruk som har betydelse för skogsnäringen skall så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra ett rationellt skogsbruk.

Skogen är en nationell tillgång som skall skötas så att den uthålligt ger en god avkastning samtidigt som den biologiska mångfalden behålls. Vid skötseln skall hänsyn tas även till andra allmänna intressen (Skogsvårdslagen 1979:429). Förutom att verka som naturresurs ur exploateringssynpunkt har skogen ett stort värde när det gäller att bevara den biologiska mångfalden och för friluftslivet.

Grums kommun präglas av ett långvarigt skogsbruk. I kommunen täcks 68 % av landarealen av skog (SCB, 2003). Skogen utgör den viktigaste råvaran till kommunens och regionens dominerande industrier. Över 90 % av skogarna ägs och brukas av enskilda eller bolag (enligt Grums kommun - en kulturbygd). Grums kommun innehar 628 ha produktiv skogsmark, vilket motsvarar 2,4 % av den totala skogsarealen. Markerna är främst belägna runt Grums tätort

vilket gör att de är värdefulla ur flera olika aspekter än virkesproduktion.

Kommunen har en naturvårdsanpassad skogsbruksplan för sina skogsmarker (LRF Konsult, Skogsbyrå, 2004). Planen syftar till att uppfylla skogspolitiskens produktionsmål och miljömål och baseras på fyra målklasser. Klasserna tar i olika grad hänsyn till produktion och/eller naturvård. Skogsbruksplanen ger en samlad bild över ett aktuellt område med handlingsprogram för skogsbruket under en 10-års period.

Fiske

Fritidsfiske

Grums är med sin sjörikedom en fin plats för fiskeintresserade. Inom kommunens gränser finns det möjlighet till allt från storsjöfiske på Väneren till ädelfiske i våra småsjöar där fiskekort gäller. Sportfisket är under utveckling och trolingfiske efter bland annat gös och lax har ökat.

Ställningstagande

- Fisket som turistmål har potential i Grums att utvecklas i alla vattendrag. En fiskecamp vid någon lämplig sjö kan utvecklas framförallt om den kombineras med övernattnig.

Läs mer ...

I katalogen

Fritid och rekreation

Rekreationsområden

En stimulerande fritidssysselsättning har stor betydelse för människors välbefinnande. Hit räknas både verksamheter som är knutna till anläggningar och det rörliga friluftslivet som bad, fiske, båtsport, cykelturer och vandring i skog och mark.

Målsättningen är att bevara och utveckla förutsättningar för ett rikt och varierat friluftsliv som bygger på en långsiktig och god användning av natur- och kulturlandskapet.

Kommunen ska i sin planering sträva efter att möjligheterna finns för friluftsliv och fritidsaktiviteter i bostadsområdets närhet. Närströvområden i tätorten bör, om möjligt, sammanbindas med strövområden i de övriga delarna av kommunen.

Mark- och vattenförorening, luftutsläpp och buller är några av de negativa konsekvenser som framförallt motoranknutna verksamheter ger upphov till.

Ställningstagande

- Ett samarbete på länsnivå när det gäller vandringsleder är på väg att byggas upp. Samarbetspartners är Skogsvårdsstyrelsen och kommunerna i länet. I detta ska Grums kommun vara representerad.
- För att vara en bra fritids och idrottskommun fordras en fortsatt utveckling med nya och attraktiva områden och anläggningar för det rörliga friluftslivet.
- Vid planering av nya idrottsplatser, bostadsområden eller förändringar av befintliga ska ytor för barn och ungdomars behov av spontanidrott uppmärksammas.
- Kommunen bör säkerställa tätortsnära grönområden för att tillgodose behovet av rekreation och idrott.
- Båthamnarna och båtlivet behöver utvecklas bland annat genom att erbjuda bra och miljövänliga hamnmöjligheter.

Tysta områden

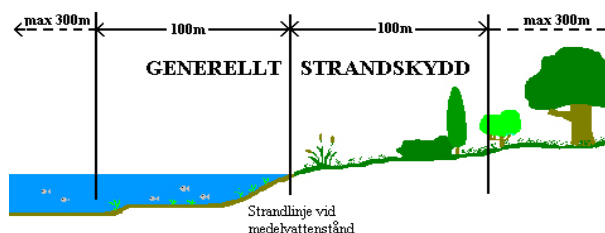
I takt med att människor i dagens samhälle upplever mycket stress och ljudnivåerna ökar, växer också längtan och behovet efter tystnad. När mängden av ljudkällor och ljudnivåer ökar så blir de tysta miljöerna allt färre. Nödvändigheten av tysta områden utan oönskat ljud såsom buller från trafiken eller verksamheter, men med önskat ljud från naturen bl.a. fågelkvitter och lövsus är stort, inte minst för människans hälsa och välbefinnande. När dessa områden väl blivit störda av oljud är det ofta svårt att göra dem tysta igen.

Ställningstagande

- Det är viktigt att identifiera, inventera och bevara tysta områden.
- Vid planering av markanvändning, nylokalisering av bebyggelse eller andra anläggningar ska alltid kommunen beakta och värna om förekomsten av tysta områden. Speciellt intresse bör riktas till lättillgängliga och närliggande tysta områden intill tätorterna. De områden som inte kan betraktas som tysta enligt kommunens definition men som används för friluftsliv, rekreation och fritidsanläggningar bör skyddas från ytterligare buller genom att visa hänsyn till dessa områden i samhällsplaneringen.

Strandskydd

Enligt miljöbalkens 7 kap 13 § ska alla sjöars och vattendrags stränder vara tillgängliga för friluftsliv och i sådant skick att de främjar växt- och djurliv. Nybyggnation är generell förbjuden men där det finns särskilda kan dispens lämnas.



En översyn har skett av strandskyddet och skyddet stärks då det allemansrättsliga synsättet betonas och tillgången till strandlinjen förstärks. Dispensmöjligheterna minskar i anslutning till bebyggelsen och områden där stor restriktivitet ska råda har pekats ut. Inom kommunen gäller detta Vänerstranden från Härlighetshöjden vid gränsen till Karlstad och ner till Kycklingedalen vid Säfflegränsen

Utvidgningar av strandskyddet i området mellan 100m till 300m finns vid de flesta av kommunens sjöar och vattendrag. Dessa upphävs 31 december, 2014 och innan dess ska länsstyrelsen ta nya, välmotiverade beslut för de utvidgningar som även fortsättningsvis ska gälla.

Ställningstagande

- Kommunen förutsätter att länsstyrelsen och kommunen har täta samråd så att en gemensam syn på vilka sjöar som ska ha utvidgat strandskydd.

Camping

Möjligheter till camping finns vid en campingplats vid Sävsjön samt på en mindre vid bryggkaféet i Borgvik. Edsnäset vid Ransundet är intressant att utveckla som bl.a. campinganläggning.

Ställningstagande

- En översyn av campingmöjligheterna i kommunen bör ske senast 2011.
- Campingen i Borgvik detaljplanläggs.
- Områden runt Sävsjön ger möjlighet till utveckling av campingen

Kultur

Kulturlandskap

Kulturlandskapet är det av människan över tiden formade landskapet och traditionellt talas det om det brukade landskapet. Landskapsbilden formas dock ständigt av hur de areella näringarna bedrivits och många bosättningar med tillhörande odlingsmarker har sammanslagits till större enheter, skogsplanterats eller övergivits.

Läs mer ...

Lokalt kulturmiljöprogram är från 1991 och har titeln "Grums kommun – en kulturbygd".

Regionalt kulturmiljöprogram för hela länet gav Länsstyrelsen ut 1989 och kallas "Ditt Värmland".

Kulturhistorisk bebyggelse

En bebyggelsemiljö är en tidstypisk miljö för sin tid.

Kulturhistoriskt värdefulla byggnader kan förklaras som byggnadsminne och är skyddade genom kulturminneslagen eller förordningen om statliga byggnadsminnen.

Ställningstagande

- Kommunen bör arbeta med att bevara och vårda särskilt skyddsvärda miljöer och kulturminnen genom att upprätta detaljplaner eller områdesbestämmelser
- Vid upprättande av detaljplan eller omarbeting av gällande detaljplan bör särskild hänsyn tas till enskilda byggnader av högt kulturhistoriskt värde och deras placering i det omgivande landskapet.
- För att utveckla hänsynstagandet till de kulturhistoriska intressena i odlingsbygden och skogsmarken bör kommunen i sin översiktliga markanvändningsplanering och tillståndsprövning beakta landskapsbild och värdefulla kulturlandskap.
- Vid ställningstagande och samråd med enskilda om förändrad markanvändning och byggande bör kommunen slå vakt om värdefull bebyggelse.
- Vid förändring av befintlig kulturhistorisk byggnad bör den specifika företeelse som utgör det kulturhistoriska värdet särskilt beaktas.
- Rivning eller flyttning av kulturhistoriskt värdefulla byggnader bör ej ske. Eventuella beslut om rivning ska föregås av noggranna ut-

redningar om bl.a. tekniska och ekonomiska möjligheter att bevara byggnaden.

- Nybyggnation inom kulturhistoriskt värdefulla områden ska så långt som möjligt anpassas till den befintliga bebyggelsen, beträffande husens läge, volym, fasadutformning och färgsättning.
- För att bevara de värdefulla miljöerna i kommunen bör hävdvunnen landskapsbild respekteras vid ändring av bebyggelse, vägsträckningar och annan markutnyttjande.

Läs mer ...

Bebyggelseinventeringen i Grums kommun 1983

Grums kommun – en kulturbygd.

Fornlämningar

Ett fornminne är en lämning från förgången tid. Fornminnen kan vara både fasta fornlämningar och lösa fornfynd och aktsamhet ska alltid visas vid byggnation och grävande. I planläggning tas oftast fram en översiktlig arkeologisk utredning fram efter beslut av Länsstyrelsens kulturmiljöenhet. Skyddet av fornminnen är reglerat i Kulturminneslagen.

Ställningstagande

- Fornminnen är skyddade enligt Kulturminneslagen

Läs mer ...

Fornsök på www.raa.se

Övrig kultur

Kulturhistoriskt värdefulla broar

En inventering av länets landsvägs- och järnvägsbroar utfördes 1977-78 av bl.a. länsstyrelsen och finns sammanställt i en skrift kallat "Broar i Värmlands län, en kulturhistorisk inventering" från 1981.

Genom att bevara gamla broar belyses den teknik- och kommunikationshistoriska utvecklingen.

Läs mer ...

Broar i Värmlands län, en kulturhistorisk inventering - 1981

Grönområden

Tätortsnära grönområde

Områden finns i direkt närhet till tätorterna för att användas av boende i dess närhet. Dessa är markerade och ska hållas fri bebyggelse och anläggningar som undanhåller invånare från dessa områden

Ställningstagande

- Tätortsnära strandområden ska följas upp och integreras med tätortsnära grönområden.

Övriga grönområden

Naturvård

Länsstyrelsen har gjort en naturinventering i kommunen 1987 för att kartlägga regionalt värdefulla naturområden. Kartläggningen är indelad i tre klasser där förutom klass I (riksintresseområden) finns områden som har värdeklass II (mycket högt skyddsvärde - länsintresse) och värdeklass III (högt skyddsvärde - lokalt intresse)

De intresseaspekter som ligger till grund vid inventeringen är botanik, friluftsliv, geologi, geomorfologi, hydrologi, kulturlandskap, landskapsbild och zoologi.

Ställningstagande

- Naturvårdens intressen ska beaktas så långt som möjligt
- Kontinuerlig uppdatering ska ske

Läs mer ...

Länsstyrelsens Naturvårdsinventering 1987

Nyckelbiotoper

Nyckelbiotoper avser skogsområden där man finner eller kan förväntas finna rödlistade arter. Undantaget är arter med utpräglat landskaps-ekologiska krav, t.ex. många fåglar och däggdjur. Med nyckelbiotop avses en biotop i vanlig mening, d.v.s. en någorlunda enhetlig och avgränsningsbar livsmiljö som dessutom har en avgörande betydelse, en nyckelroll, för den hotade och sällsynta delen av skogens fauna och flora. Begreppet nyckelbiotop har i sig ingen juridisk innebörd. Det förekommer således inget automatiskt skydd för nyckelbiotoper

Läs mer ...

I katalogen

Inventering av nyckelbiotoper gjordes 1993-1998 av skogsvårdsstyrelsen

Våtmark

Våtmarker är en viktig resurs för miljön. De fungerar som vattenrenare i form av att de reducerar näringsämnen, de ökar den biologiska mångfalden och kan bidra till att utjämna vattenflöden. I Grums finns få våtmarker och den totala våtmarksytan uppgår till 2,71 km², vilket kan jämföras med Värmlands läns totala våtmarksareal på 1116,31 km². Ingen kalkning av våtmarker äger rum.

Ställningstagande

- Kommunen ska värna om de få våtmarker som finns och det ska skyddas så långt som möjligt mot dränering, torvtäkter, vägbyggen eller annan exploatering.

Läs mer ...

Våtmarksinventering 1993, Länsstyrelsen Värmlands län, 9 st våtmarker upptagna i Grums kommun

Miljötilståndet i Värmlands län, Rapport 2004:12

Ängs-, hag- och betesmarker

Naturliga ängs- hag- och betesmarker är en del av kulturlandskapet och har under lång tid, kanske århundraden, varit utsatta för bondens lie eller betande djur samtidigt som de aldrig vare sig gödslats eller plöjts. Detta har utvecklat en mångfald av arter från både växt- och djurriket som är beroende av människan för sin överlevnad och områdena utgör en av de artrikaste naturtyperna i landet. De naturliga slätter- och betesmarkerna är en hotad naturresurs som behöver bevaras. Hotet består av bland annat igenväxning och skogsplantering som får till följd att artrikedomen minskar.

Ställningstagande

- All ängs- och hagmark som redovisas i ängs- och hagmarksinventeringen ska hävdas så att naturvärdena bibehålls.

Läs mer ...

Länsstyrelsen med stöd från Naturvårdsverket - Ängar och hagar i Värmlands län (rapport nr. 1994:20). 1988 till 1993

Länsstyrelsen tillsammans med jordbruksverket - Nationell inventering av ängs- och betesmarker. 2002 -2004

Rekommendationer

Områdesrekommendationer

Naturreservat

Värmlandsskärgården-Getgarsudde

Värmlandsskärgården är benämningen på ett naturreservat som omfattas av öar och fastland-suddar utefter Vänerens norra strand. Området innefattar de värmländska delarna av Väneren vilket gör att det sträcker sig över fem kommuner.

I Grums kommun, sydost om Segmon, ligger naturreservatet Getgarsudde som är en del av Värmlandsskärgården. Här finns geologiska former med hållmarker och tydliga strandvallar och här finns även en del fågelreservat. Getgarsudde är även ett Natura 2000-område och av riksintresse för naturvård.

Ställningstagande

- Naturreservatsregler finns för Värmlandsskärgården respektive Getgarsudde
- Näshöjderna med sina klapperstensfält bör utses till nytt naturreservat i kommunen.
- Kycklingdalen med en för Värmland ovanlig flora, ett rikt fågelliv och ådror av grönsten i berget bör utses till nytt naturreservat i kommunen.

Läs mer ...

I katalogen

Landskapsbildskydd

Portilasjön

Området vid Portilasjöns östra strand har beslut om landskapsbildskydd (19 § NVL/MB 7 kap 4 §) för att värna om det öppna landskapet och som komplettering till strandskyddet och hindra fritidsbebyggelse (1967)

Ställningstagande

- Området är landskapsbildskyddsområde som bör överföras till områdesbestämmelser

Läs mer ...

I beslutet

Anspråk Natura-2000

Värmlandsskärgården (SE0610006)

Området är av både gemenskapsintresse enligt habitatdirektivet och skyddsområde enligt fågel-direktivet.

Ställningstagande

- Området är av Länsstyrelsen ett anspråk på att vara Natura 2000. Kommunen har godkänt detta genom beslut 2001-XX-XX

Förändringsrekommendationer

Minskad bygglovsplikt

Bygglovsbefrielse

Bygglovsbefrielse gäller för tillbyggnad av en- och tvåbostadshus, utanför samlad bebyggelse samt för komplementbyggnader (uthus, garage och andra mindre byggnader), utanför samlad bebyggelse i nära anslutning till en- och tvåbostadshus. Följande rekommendationer har gällt sedan föregående översiktsplan (ÖP91) och är fortfarande en god vägledning i byggandet.

| huvudbyggnad | tillbyggnad |
|------------------------------|-----------------------|
| 0 - 40 m ² | max 15 m ² |
| 40 - 100 m ² | max 25 m ² |
| större än 100 m ² | max 40 m ² |
| | komplementbyggnad |
| 0 - 100 m ² | max 25 m ² |
| större än 100 m ² | max 40 m ² |

Ställningstagande

- Till- eller komplementbyggnaden får inte vara dominerande över huvudbyggnaden
- Det ska tas hänsyn till ortssed och omgivningspåverkan

Solceller

Miljö- och byggnämnden har beslutat att man inte anser att solceller behöver bygglov (inom detaljplan)

Ställningstagande

- om den placeras plant på ett tak och inte alltför mycket avviker i färg som befintligt material.
- om ytan inte överstiger 12 kvadratmeter.

Läs mer ...

Miljö- och byggnämndens beslut

Plantekniska markeringar

Fördjupningar av översiktsplanen

Fördjupad översiktsplan finns för Grums Öst, antagen 1999-10-28. Planen som omfattar området öster om E 18 mellan Gruvön och Nyängen avses att gälla tills vidare

Arbetet med fördjupad översiktsplan för Grums – Slottsbron återupptas i direkt anslutning till Översiktsplan 2010 antas.

Ställningstagande

- Fördjupad översiktsplan för Grums Öst, antagen 1999-10-28 avses att gälla tills vidare

Samlad bebyggelse

I Plan- & Bygglagen, som trädde i kraft den 1 juli 1987, har begreppet ”samlad bebyggelse” införts.

Samlad bebyggelse finns om bebyggelsegruppen utgörs av minst 10-20 hus och de bebyggda tomterna gränsar till varandra eller åtskiljs av

väg, parkmark o dyl. En fastighet ska utgöra tomtmark om fastigheten ligger i ett ägoskifte och har en total area under två hektar. Bostadsutskottet har inte definierat begreppet hus. Man bör dock utgå ifrån att även andra hus än bostadshus kan avses.

Ställningstagande

- För Grums kommun har 10 bostadshus föreslagits vara minimikravet på samlad bebyggelse. I förekommande fall har övriga antalet hus, som definierats som byggnader, varit mellan 15-20 st.
- Bostadshus precis utanför detaljplan har räknats ihop med husen innanför detaljplanen och bedömts som samlad bebyggelse.
- Vid en bedömning av vad som ingår i samlad bebyggelse har även hänsyn tagits till flera andra faktorer t ex husens storlek, användning och gruppering samt till miljöns kulturhistoriska värde.

Läs mer ...

Särskild utredning om Områden som utgör samlad bebyggelse utanför detaljplan (rev 1988-12-07)

DEL 3

FÖRSLAG TILL UTREDNINGSSOMRÅDEN OCH MARKANVÄNDNING

Boendet

Områdena finns markerade på karta 1

Tätortsutveckling

Grums - centrum

Grums såsom kommunens största och centrala tätort kan erbjuda ny bostadsbebyggelse inom befintlig struktur. Gamla hus och tomma tomter är ett påtagligt inslag i gatubilden längs Sveagatan och en upprustning är önskvärd.

Flerbostadshusområden och villakvarter inom områden som t.ex. Orrby, Gamla Slottsbron, Grönberg och Östermalm är ordnade, vackra och välskötta och enstaka tomter finns för byggnation.

Målsättning och rekommendationer

Komplettering inom samhället bör i första hand ske centrumnära där förädling gör att obebbyggda eller dåligt utnyttjade tomter används bättre.

Ställningstagande

- Bebyggelsestråket längs Sveagatan ses över både för att förtäta och försköna centrum.

Slottsbron - södra delen

Det intressanta området för villabebyggelse ligger i en västslutning, väster om samhällets södra del, ner mot Stråkenområdet. Även ner mot idrottsplatsen kan villabebyggelse tänkas. Området kan ge c:a 25 villatomter.

Målsättning och rekommendationer

Detta område är möjligheten till att förtäta inom Slottsbron dvs runt idrottsplats, skola och annan service. Det påverkas av E18/45s utbyggnadskorridor och förutsätter alltså att vägen istället byggs ut i befintlig sträckning.

Ställningstagande

- Vägverket förordar befintlig sträckning av E18/45 som planeringsförutsättning inom Slottsbron

Segmon -centrala delen

Segmon har tappat service, bl.a. kiosk, affär och skola, och detta har satt sina spår i samhällets struktur med tomma öppna platser. Möjligheter till kompletteringar är därmed stor och bör nyttjas i första hand.

Målsättning och rekommendationer

Ny bebyggelse bör samlas vid de centrala delarna och följa stråket ner mot Ransundet (Vänern)

Ställningstagande

- Inventering och ev ändringar av detaljplaner.

Borgvik

Borgvik är präglad av sin kulturhistoriska bebyggelse. Utveckling av samhället som turistmål ska fortsätta och även kompletteras med moderna anläggningar och bostäder.

Målsättning och rekommendationer

Tomter för bostäder finns utspritt över samhället och bör sammanställas så att detaljplaner

kan upprättas innan byggnation.

Ställningstagande

- Ortsanalys eller fördjupad översiktsplan upprättas för att peka ut enskilda byggbara tomter
- Området är att betrakta om Landsbygdsutveckling i strandnära läge

Borgvik - Sågudden

Borgvik är präglad av sin gamla kulturhistoriska bebyggelse. Sågudden, i dess södra del, är ett gammalt industriområde som avvecklats och de sista byggnaderna revs på 1990-talet. området bör tas om hand oavsett kommande verksamheter.

Målsättning och rekommendationer

Tomter för bostäder prioriteras och detaljplanearbete pågår och beräknas antas under 2010.

Ställningstagande

- Detaljplan upprättas för att skapa 8-12 lgh i friliggande villor eller parhus.
- Ska anslutas till kommunalt vatten och avlopp.
- Området är att betrakta om Landsbygdsutveckling i strandnära läge

Tätortsutvidgning

Grums - Utbyggnadsriktning Lassehall

Grums tätort kan byggas ut åt väster in i Agnhammarskogen vid Lassehall. Noggrannhet att hitta lämpligt avvägda byggnadsplatser ska prägla planarbetet. Området ger 100-200 tomter.

Målsättning och rekommendationer

Vattennära och utsikter över Grumsfjorden är viktiga kvaliteter att ta vara på. Dessutom används Agnhammarskogen flitigt som närströmsområde och ska även i framtiden kunna vara det.

Ställningstagande

- Fördjupad översiktsplan upprättas för att utreda var bostäder kan lokaliseras i avvägning mot natur- och kulturvärden.

Slottsbron - Utbyggnadsriktning Mickelsön

Att bo på en ö betyder att det är nära till vatten och bostäder med vattenutsikt/kontakt är lätt att åstadkomma utan att för den skull begränsa tillgängligheten till stränderna. Var och hur mycket som kan tas i anspråk beror på E18/45ans framtida sträckning.

Målsättning och rekommendationer

Utbyggnaden på Mickelsön är beroende av vägkorridoren för E18/45 längs med järnvägen. Önska användas för Slottsbrons utveckling t.ex med bostäder men även rekreation och båtturism är tänkbart.

Ställningstagande

- Natur- och kulturvärdena och om den gamla industriverksamheten har lämnat spår efter sig i marken bör utredas i ett program.
- Anslutningsväg över järnvägen måste förbättras.
- Ska anslutas till kommunalt vatten och avlopp.
- Området är att betrakta om Landsbygdsutveckling i strandnära läge

Slottsbron - Utbyggnadsriktning Storhultsbergen

Området ligger på höjden mellan östra Slottsbron och Vänern och kan därmed utvecklas att få vattenkontakt på ett enkelt sätt. I söder gränsar det till Edsbonden som kan utvecklas till ett naturströmsområde. Trafik leds upp från Kangerudkorset men gång- och cykelväg kan via vattentornet ledas ner till samhället och planskilt under E18/45. Området som bör utredas är 100 ha men bostäderna ska anpassas efter topografi och naturvärde. Detta ger ca 100 st tomter. Om E18/45 flyttas är även ca 50 ha söder om området, ner mot Ås, aktuellt att titta på. Detta ger ytterligare ett femtiotal tomter.

Målsättning och rekommendationer

Husen skall anpassas i och till naturen och utsikter mm skall utnyttjas vid byggnadernas placeringar.

Med rätt utformning kan delar av de östra om-

råderna få utsikter ut över Vänern.

Ställningstagande

- Detaljplaner för nya bostadsområden ska föregås av program eller fördjupad översiktsplan.
- Ska anslutas till kommunalt vatten och avlopp.

Segmon - "Sågtorpsbacken"

Vid västra infarten till Segmon ligger "Sågtorpsbacken" (arbetsnamn) i en sydsluttning ner mot vägen. Söder om vägen, 25-70 m, ligger Ekholmssjön och utsikten är mot golfbanan. Området är c:a 9 ha och kan ge runt 50 st friliggande hus med egna tomter.

Målsättning och rekommendationer

Har ett gynnsamt läge med närhet till E18/45, golfbana, Ekholmssjön och Segmon. Området är lämpligt både för permanent boende och fritidsboende

Ställningstagande

- Detaljplan upprättas så att både permanenthus och fritidshus kan byggas.
- Särskilt skäl för strandskyddsdispens är att det är väl avskilt genom Säfflevägen.
- Ska anslutas till kommunalt vatten och avlopp.
- Området är att betrakta om Landsbygdsutveckling i strandnära läge

Segmon - Farsviken

I området från Segmon fram till Liljedalsvägen är västerslänterna på höjdryggarna intressanta ur bebyggelsesynpunkt. Området är skogsbeväxt men med lätt gallring kan man få utsikt över Ransundet. Totalt är utredningsområdet c:a 100 ha men intressanta är två delområden på 10-15 ha var. Detta ger 100-150 st tomter

Målsättning och rekommendationer

Slänterna och på höjderna kan bebyggas och bör ses som en lämplig utvidgning av samhället. Att bygga här ger möjligheter att få utsikt över och närhet till Ransundet, med Segmon och Liljedal i omgivningen. Den västra delen är ett

villaområde medan den östra delen kan permanenthus och fritidshus blandas.

Ställningstagande

- Detaljplan upprättas så att villor kan byggas i västra delen och för östra delen ska både permanenthus och fritidshus kunna byggas.
- Ska anslutas till kommunalt vatten och avlopp.
- Innan Östra delen bebyggs ska ny anslutning mot E18/45 vid Borgviksmotet utredas.
- Området är att betrakta om Landsbygdsutveckling i strandnära läge

Borgvik - Utbyggnadsriktning Sjöhaget

Försatt byggande inom Borgvik bör erbjuda olika karaktär på villaområden. Planläggning i takt med efterfrågan och kan omfatta 8-10 tomter.

Målsättning och rekommendationer

Sjöhaget kan förlängas norrut på den befintliga höjden.

Ställningstagande

- Kommunen måste förvärva marken och detaljplan upprättas
- Ska anslutas till kommunalt vatten och avlopp

Borgvik - Utbyggnadsriktning Sparnäset

För att erbjuda olika typer på villaboende i Borgvik är en utveckling av Lövåshaget och området vid idrottsplatsen och Bygdegården i Sparnäs bra alternativ.

Målsättning och rekommendationer

Höjdläget kan utnyttjas till fin utsikt över Borgvikssjön. Bör inte utbudas som mark för fritidshus.

Ställningstagande

- Detaljplan upprättas i takt med efterfrågan
- Kommunen måste förvärva marken om inte extern exploatör kan driva byggnationen.
- Ska anslutas till kommunalt vatten och avlopp

- Området är att betrakta om Landsbygdsutveckling i strandnära läge

Värmskog - Utbyggnad av område vid Hembygdsgården

Den fortsatta utbyggnaden i Värmskog sker söder om hembygdsgården – Liljenäs – på höjden bort mot badplatsen. Intressanta delar är på platån så att slutningen ner mot vattnet lämnas fria. 10-20 tomter kan tillskapas.

Målsättning och rekommendationer

Intressanta delar är på platån så att slutningen ner mot vattnet lämnas fria. Bebyggelsen kan även rymma fritidshus.

Ställningstagande

- Detaljplan upprättas och området ansluts till kommunalt va.
- Anslutningsväg måste studeras i flera alternativ.
- Området är att betrakta om Landsbygdsutveckling i strandnära läge

Värmskog - Utbyggnad av område vid Högåsen, Prästbol

Utbyggnadsriktning väst sker norr om väg 668 i direkt anslutning till bebyggelsen på LM Ericsons väg. Utspridd på platån med tre enklaver kan det bli upp till 50 tomter på c:a 16 ha.

Målsättning och rekommendationer

Höjdläget kan utnyttjas till fin utsikt över Värmeån. Bör inte utbudas som mark för fritidshus.

Ställningstagande

- Detaljplan med anslutning till kommunalt va.
- Angöringsväg läggs med fördel mot Liljenäs-/LM Ericsons väg.
- Området är att betrakta om Landsbygdsutveckling i strandnära läge

Fritidsbebyggelse

Vänerkusten

För området längs kusten på Kangerudshalvön togs områdesbestämmelser fram 1993 för att

begränsa ytor på fritidshus. En stor utveckling har skett inom planområdet och delar av bestämmelserna har mist sin aktualitet och en modernisering bör därför ske.

Målsättning och rekommendationer

En uppluckring av ytbegränsningarna ska ske och i de dessa fall ska detaljplan ersätta områdesbestämmelserna.

Hänsyn ska tas till Väneren och dess ur olika aspekter riksintressanta miljöer och värden.

Ställningstagande

- Översyn av områdesbestämmelserna

Segmon - Edsnäset

Höjdryggen på Edsnäset har kvaliteter med utsikter över och närheten till Kyrkebysjön och Ransundet, bägge tillhörande Väneren. Som en pendang till Liljenäs kan Edsnäset utnyttjas med bad och camping i södra delen vid bron och uppe på höjden finns då möjlighet till fritidshus inbäddade i skogspartier.

Målsättning och rekommendationer

Stranden lämnas fri åt öster och potential finns för att öka tillgängligheten för det rörliga friluftslivet. Ett område på c:a 15 ha kan utredas och rymma 30-40 tomter.

Ställningstagande

- Utförligt planprogram ska förgå detaljplaneläggning
- Detaljplaner upprättas sedan i takt med efterfrågan
- Ska anslutas till kommunalt vatten och avlopp.
- Området är att betrakta om Landsbygdsutveckling i strandnära läge

Segoltan, Stora Häggvik mm

Området mellan Grumsfjorden och Sävsjön är en trevlig, lantlig trakt där bostäderna ligger relativt glest utefter vägarna. Blandad bebyggelse av permanentus, smågårdar och fritidshus förstärker idyllen. Kort väg till E18/45 är också till dess fördel.

Målsättning och rekommendationer

Området är oplanerat men har en stor potential att förtätas utan att tumma på det lantliga boendet. Det är även lämpligt på grund av både sin närhet till Grumsfjorden, Sävsjön och kommunikationerna på E18/45.

Ställningstagande

- En fördjupning av översiktsplanen som kan ligga till grund för bygglovsprövningar.
- Området är att betrakta om Landsbygdsutveckling i strandnära läge

Gärnsås vid Lilla Värmeln

Hela Värmelns sjösystem är intressant ur fritidssynpunkt och möjligheter till mindre exploateringsprojekt bör utredas inom hela området. Inom Gärnsås finns blandad bebyggelse och kompletterande, även strandnära, fritidsbebyggelse

Målsättning och rekommendationer

Tänkbart förtättningsområde för fritidshus där även det strandnära ska komma i fråga

Ställningstagande

- Detaljplan ska upprättas för att pröva möjligheterna att få strandnära bebyggelse
- Vatten och avlopp ska anslutas till gemensamt miljömässigt hållbart alternativ.
- Området är att betrakta om Landsbygdsutveckling i strandnära läge

Degerbyn vid Värmeln

Degerbyn och ut mot Degernäset (gällande detaljplan) har potential med sitt strandnära läge och befintlig bebyggelse. Att detaljplanen på Degernäset genomförs öppnar upp för fler att nå Värmeln och exploatering i flera lägen runt Degerbyn

Målsättning och rekommendationer

Förtäta med grupper av fritidshus med öppna områden däremellan.

Ställningstagande

- Detaljplaner ska upprättas
- Ska anslutas till gemensamt miljömässigt hållbart vatten- och avloppssystem.
- Området är att betrakta om Landsbygdsutveckling i strandnära läge

Långsta

I Värmelns sjösystem är flera områden intressanta ur fritidssynpunkt och möjligheter till mindre exploateringsprojekt bör utredas. Långsta är ett attraktivt med blandad bebyggelse och en utvidgning kan ske utan att karaktären stjälps.

Målsättning och rekommendationer

Förtätning med fritidshus där det är viktigt att bebyggelsen hålls i grupper och lämnar utsikter och passager ner till och vid stranden

Ställningstagande

- Detaljplaner ska upprättas för att pröva möjligheterna att få strandnära bebyggelse
- Vatten och avlopp ska anslutas till gemensamt miljömässigt hållbart alternativ.
- Området är att betrakta om Landsbygdsutveckling i strandnära läge

Lantbruksboende

Åshammar-Portila-bygden

Att erbjuda boende på landet med tillfälle till att ha egna djur är att ge en positiv livsmiljö. Flera områden finns där lantbruksboendet är en kvalitet, men det öppna landskapet inom Åshammar-Portila-bygden är en utpräglad sådan landsbygd där bl.a. hästhållning är vanligt förekommande.

Målsättning och rekommendationer

I ett led att hålla ett öppet landskap bör djurhållningen prioriteras och utvecklas i en riktning mot att djurhållning, t.ex. hästar, ges företräde.

Utred möjligheterna till samlat boende med hästhållning som förenande tema, ”hästby”

Att öka landsbygdsboendet kan ske genom att

samla bostäder i anslutning till gemensamma anläggningar. I så fall riktas boendemiljö direkt till djurhållningsintresset, i första hand hästar.

Ställningstagande

- Prioritera djurhållning genom att vara restriktiv mot enskilda boenden
- Utred möjligheterna till samlat boende med hästhållning som förenande tema, "hästby"

Näringsliv och kommunikation

Områdena finns markerade på karta 2

Industriverksamhet

Gruvön - basindustri och hamn

Gruvöns industriområde domineras av pappersfabriken och sågverket. Möjligheter för mindre expansion finns norrut.

Målsättning och rekommendationer

Framtagen fördjupad översiktsplan ska ligga till grund för utvecklingen inom området.

Ingen planering ska ske som kan medföra inskränkningar inom industriområdet.

Ställningstagande

- Kommunen ska arbeta för att kommunikation till och från industriområdet ska ske trafiksäkert t.ex. med planskilda korsningar framförallt för gående och cyklande men även för bil- och godstrafik.

Nyängen - gestaltning av industri- och handelsområde

Nyängens industri- och handelsområden ligger som en entré till samhället vid korsningen (cirkulationsplatsen) E18 och E45. För många förbipasserande är detta det intryck man får av Grums.

Målsättning och rekommendationer

Etableringar ska styras så att området blir gestaltungsmissigt positivt. Utifrån färg, form och material skall byggnaderna ge intryck av att vara gracila men även robusthet och miljöanpassning är något som ska framhävas.

Ställningstagande

- Ett övergripande gestaltungsprogram tas fram med inriktning på det offentliga rummet runt cirkulationsplatsen.

Grums - komplettering inom samhället.

Grums har industriområden längs järnvägen och Sveagatans norra del. Områden är variationsrika med både bra och dåliga exempel. En uppstyrring på sikt är önskvärd.

Målsättning och rekommendationer

En genomgång av befintliga industriområden bör ske för att se över ledig kapacitet. Detta kan medföra att vissa kan kompletteras med enstaka nya tomter.

Det bör också ge vid handen att få fram hur efterfrågan är och om nya områden ska tas fram både för nyetableringar men även för omlokaliseringar för att frigöra bra lägen till "rätt" industri.

Ställningstagande

- Näringslivsprogram tas fram där även lokal- och tomtförsörjningsplan ingår.

Borgviksfjället - lämpligt för vindkraft

Vindkraft är en framtidsnäring inte bara som elförsörjning utan även som egen näring. Lämpliga vindkraftetableringar i länet har redovisats från Länsstyrelsen varvid Borgviksfjället, Valnevik och Kangerud är exempel på områden inom kommunen. Några har även utsetts att vara riksintresse, dock inget inom Grums kommun. Utifrån länsstyrelsens redovisning över lämpliga vindkraftetableringar är Borgviksfjället det område som kommunen ser som det mest intressant.

Målsättning och rekommendationer

Borgviksfjället har kommunens bästa vindkapacitet på 5-7 m/s vilket kan medföra att vindkraftsverk på uppåt 90 m med rotordiameter om 100 m som kan ge 3-4 MW/st

Området är relativt glest med bebyggelse och en mindre park (10-20) av vindsnurror kan lätt

inrättas där.

Större kraftledningsgator korsar området och någon kilometer därifrån ligger Borgviks mottagningsstation för el som beräknas få ta emot all vindkraftsel från bl.a. Värmlandsnäs.

Närhet till vägar gör att de fysiska förutsättningarna är goda.

Det är en relativt splittrad markägarebild med privata fastighetsägare. En etablerare bör i god tid samråda med dessa för att försäkra sig om projektens genomförbarhet.

Ställningstagande

- Område anses vara lämpligt för vindkraftsutbyggnad och kommunen är positiv till lokalisering inom området. Prövning sker enligt miljöbalken.

Borgvik - Mottagningsstation för el

Borgviks mottagningsstation för el är en viktig knutpunkt för energidistributionen i länet och landet. Det förstärks också då den nämns som mottagningsstation för riksintresseområdena på Värmlandsnäs, Säffle kommun. Redan nu kan konstateras att kraftledningsgatorna kommer att utökas i bredd för att kunna ta emot elen. Ytterligare utbyggnad kanske också kommer till stånd, det kan åtminstone inte uteslutas nu.

Målsättning och rekommendationer

Ingen planering ska ske som kan medföra inskränkningar för mottagningsstationen eller kraftledningarna. Kraftledningarna bör minimeras i sitt intrång på skogsmark.

Ställningstagande

- Ingen bebyggelse planeras så den påverkas av kraftledningar eller mottagningsstationen.

Segmomotet - Verksamheter

Moten på E18/45 är intressanta med sitt exponerade läge att på sikt exploatera med verksamheter. De är mer att betrakta som reservområden och bör mer skyddas från annan exploatering än att tas i bruk under översiktsplanens tidshorisont.

Målsättning och rekommendationer

Kan annonsera verksamheter åt både Borgvik och Segmon

Ställningstagande

- Detaljplan när tiden är mogen för exploatering.

Valnämnet - Verksamheter

Moten på E18/45 är intressanta med sin exponering att på sikt exploatera med verksamheter. De är mer att betrakta som reservområden och bör mer skyddas från annan exploatering att tas i bruk under översiktsplanens tidshorisont.

Målsättning och rekommendationer

Kan annonsera verksamheter mot europavägen företrädesvis för rekreation.

Ställningstagande

- Detaljplan när tiden är mogen för exploatering.

Fd industrimark

Vegerbols silvergruvor - sanering och sedan kulturmiljö

Nämns i länsstyrelsens sammanställning som regionalt miljömålsarbete.

Målsättning och rekommendationer

Föreningen ska inte vara farlig för miljön, människor eller djur.

Den gamla gruvdriften ska synliggöras som ett kulturarv.

Ställningstagande

- Beaktas som ett kulturarv med restriktioner beroende på föreningarna.

Kyrkebyns industriområde - sanering och sedan delvis industri

Föreningarna håller på att kartläggas och sanering ska komma till så småningom.

Målsättning och rekommendationer

Området ska kunna användas igen för småindu-

stri utan fara för miljö, människor eller djur.

Ställningstagande

- Länsstyrelsen ska besluta om och se till att sanering mm sker innan kommunen kan se över detaljplanen.

Karba - sanering och sedan rekreation

Föreningarna håller på att kartläggas och sanering ska komma till så småningom.

Målsättning och rekommendationer

Området ska kunna användas igen för småbåtshamn och annan friluftslivsverksamhet utan fara för miljö, människor eller djur.

Ställningstagande

- Fördjupad översiktsplan för Grums och Slottsbron ska tas fram.

Sågudden - sanering och sedan delvis bostäder

En god bild finns över hur föreningarna är fördelade och lokaliserade på den gamla industritomten. Fördjupade utredning görs i samband planläggningen.

Målsättning och rekommendationer

Det centrala läget i Borgvik gör det lämpligt för bostäder efter sanering.

Ställningstagande

- Detaljplaneläggning pågår för bostäder och strandpromenad där hänsyn tas till föreningarna och hur sanering ska göras.

Kommunikationer - Järnväg

Vålbergsrakan

Kommunen är positivt inställd till den sk ”Vålbergsrakan” som är en önskvärd ny sträckning mellan Karlstad och Grums via Vålberg istället för som idag via Kil.

Målsättning och rekommendationer

Blir planerna på ”Vålbergsrakan” förverkligade kommer restiden till Grums förkortas och det i

sin tur kan leda till ökad pendling med tåg. Resor med tåg kan också bli ett alternativ till buss, främst när det gäller resor till och från Karlstad.

Ställningstagande

- Kommunen anser att frågan om utbyggnad av ”Vålbergsrakan” även fortsättningsvis föras fram som ett angeläget projekt.
- Frågan drivs som ett mellankommunalt intresse för Grums och Karlstad

Kommunikationer - Vägar

Nyängen/Medskog - Ny sträckning av E 45

Vägverket gör vissa satsningar på E45 mellan Nyängen och Lisskogen (Malung). En del är den inom kommunen från Nyängsmotet via Medskog och bort mot Vålberg.

Målsättning och rekommendationer

En ny och miljömässig och trafiksäker sträckning är önskvärd och bör komma till så snart som möjligt. Utbyggnaden ska ta hänsyn till befintlig bebyggelse så den inte åsamkar onödiga problem med t.ex. buller.

Ställningstagande

- Ingen ny bebyggelse får tillkomma som hindrar planeringen av E45.

Slottsbron - Ny sträckning av E18/45

Framtida sträckning av E18/45 inom Slottsbron måste slås fast då det stark påverkar utvecklingsmöjligheterna inom samhället.

Målsättning och rekommendationer

I dagens lägen finns två scenarier som ska studeras vidare i fördjupad översiktsplan. En konklusion med Vägverket om vald sträckning måste ske å det snaraste.

Ställningstagande

- Två scenarier där den ena är i befintligt läge och den andra längs järnvägen i väster, tas fram och studeras inför beslut och strategi för sträckning ska ske senast 2011.

Valnäsbacken – Nysträckning av E45

Valnäsbacken är ett problemavsnitt av vägen i halt väglag och ligger i farozonen när det gäller översvämningrisk från Vänern. Gång- och cykelvägen är översvämmad med 5-6 års mellanrum.

Målsättning och rekommendationer

En korridor för ny ”Valnäsbacke” väster om befintlig väg ska hållas fri från ny bebyggelse. Vägens sträckning förbi Valnäs skjutbana måste studeras omgående för att minimera påverkan på den verksamheten

Ställningstagande

- Vägverkets utredning om korridor godkänns men ska kompletteras med utredning om påverkan på närbelägna fritidsanläggningar.

Kollektivtrafik

Prioriterade linjer

Kollektivtrafikens linjedragningar kan ändras år från år. Linjer som förbinder Grums med närliggande kommuner prioriteras, såsom Säffle, Årjäng och Karlstad.

Målsättning och rekommendationer

Inriktningen för Grums är att ha bra kommunikationer med kringliggande tätorter med buss eller tåg. Det är även viktigt att linjer angör attraktiva hållplatser så att kollektivtrafikåkandet kan öka på bekostnad av biltrafiken.

En långsikt lösning på linjedragning medför att satsningar kan göras för resandens bekvämlighet med säkra gång- och cykelvägar, parkeringsplatser och väderskydd.

Ställningstagande

- Kollektivtrafiken ska gå där resanden finns och hållplatserna ska vara bekväma och lätta att nyttja.

Prioriterad utökad busslinje

Stora delar av kommunen saknar kollektivtrafik för arbetspendling. Rådande ekonomi ger ingen utsikt för linjetrafik på landsbygden.

Målsättning och rekommendationer

Planera för bättre underlag för kollektivtrafik både vid befintliga linjer och i mindre tätorter.

Ställningstagande

- En ekonomi som tillåter kollektivtrafik utöver tätorterna.
- Inom kommunen är turism- och bostadsutvecklingen i Borgvik den faktor som kan påverka att orten i framtiden ska försörjas med linjetrafik.

Rekreation och turism

Områdena finns markerade på karta 3

Hållplatser

Hållplatser ska användas för att vara centrala ställen som utgör basläger för turismen. Service, såsom boende, upplevelser mm, bör samlas till varje ställe men med olika innehåll.

Hyttuinen, Borgvik

Borgvik är en av kommunens kända platser för närområdet och även långväga gäster. Som en hållplats bör den bygga på sin kulturhistoria men även som start/mål i Värmelns sjösystem och närheten till vildmarken runtom.

Målsättning och rekommendationer

Utveckling av Borgvik har startat upp med t.ex renovering av Hyttuinen. Övernattningsmöjligheter finns som camping, vandrarhem och herrgårdsboende. I intressegemenskap mellan kommun och turismentreprenörer bör riktlinjer dras upp för den fortsatta utvecklingen.

Ställningstagande

- Ortsanalys⁹ ska göras för att få ett helhetsgrepp över intressena i Borgvik – Kultur, turism bostäder mm

⁹ Se Boverkets hemsida om Ortsanalyser

Liljedal

Liljedal tillhör kommunens kända samhällen med sin pittoreska bybildning vid Ransundet/Vänern.

Målsättning och rekommendationer

Orten behöver stärka sitt läge vid vattnet med möjligheter till bad-, båt- och fiskeverksamheter.

Edsnäset bör utvecklas med en större badplats och campingområde, förstärkt med bostäder/fritidshus uppe på slutningen.

Ställningstagande

- Planprogram för ett större område som sedan kan utvecklas i ett antal detaljplaner.
- Området är att betrakta om Landsbygdsutveckling i strandnära läge

Liljenäs, Värmskog

Som en medelpunkt i Värmeles sjösystem ligger Liljenäs hembygdsgård. Lätt åtkomligt (en dagspaddling från Borgvik) både sjövägen och längs landsvägen som ofta utnyttjas av motorcykelturism.

Målsättning och rekommendationer

Hembygdsgårdens läge och potential måste utnyttjas. Möjligheter att skapa boende av alla sort, permanent-, fritids- eller korttidsboende (camping o dyl) bör prioriteras.

Ställningstagande

- Ta fram detaljplaner för boende.

Naturupplevelser

Vildmarksskog

Västra delen av kommunen ger många och varierande möjligheter till att nyttja naturen i både skogar och sjöar. Vildmarkskänslan förstärks av mångfalden av skogens små och stora djur men av den sparsamma exploateringen.

Målsättning och rekommendationer

Upplevelser i vildmarken bör underlättas avseende både kommunikationer och boende.

Sammanhållen bebyggelse som baser ger även tillfällen till att få strandnära fritid.

Ställningstagande

- Fritidsanläggningar prioriteras
- Återhållsamhet med spridd bebyggelse.
- Fritidsboende som komplettering till befintliga bybildningar.

Natur - Näs höjderna

Riksintresseområde som ligger på östra sidan av gnejsmassivet Näs höjderna. Karakteristiskt för området är klapperförekomsten med en serie av strandvallar från Högsta Kustlinjen och flera havsfjärdsstadier, samt en i övrigt väl markerad övergång mellan svallad och osvallad terräng.

Målsättning och rekommendationer

Näs höjderna är ett viktigt referensområde vid studier av landhöjningsförloppet i Vänerregionen. Vid sidan av den geologiska betydelsen har bildningens särpräglade utseende ett landskapsestetiskt värde

Ställningstagande

- Området har så högt naturvärde att länsstyrelsen bör skydda det genom naturreservat.

Friluftsliv

Värmeles - båt- och kanotled

Värmeles sjösystem med Värmeles, Lilla Värmeles, Väckelsetjärnet, Borgviksälven samt Bölösen och Långsjön präglar naturen i kommunens nordvästra del. Naturskönt område som främjar alla former av vattenaktiviteter för både fastboende, fritidsmännskor och turister

Målsättning och rekommendationer

Sjösystemet har en stor potential att ge människor livskvaliteter utöver det vanliga. Sjöarna är på många ställen lättillgängliga och orörda. Forsiktig exploatering kan dock ske i närhet till befintlig bebyggelse och kan stärka friluftslivet.

Andra anläggningar för att utveckla landsbygden ser kommunen positivt på, t.ex. fiskecamp, båt- hamnar, men dess placeringar måste synas

grundligt för att värna det fria friluftslivet.

Ställningstagande

- Anläggningar studeras utifrån friluftslivets intressen gentemot natur- och kulturvärden

Vänern

Vänern har områden av nationell betydelse inom kommunen framförallt när gäller natur, friluftsliv och yrkesfiske. Alla områden ligger inom vattenområdet men alla har olika definitioner av vad Vänern omfattar.

Målsättning och rekommendationer

Statens anspråk på riksintressen motsäger inte kommunens planering utan kan mest ses som fördelar i användandet av Vänern.

Ställningstagande

- Riksintressena redovisas i översiktsplanen

Vänern

På landområdet vid Vänern har staten även anspråk enligt MB 4 kap 2 § sk Geografiska bestämmelser för det rörliga friluftslivet. Förslag finns (1997) att området ska utökas och omfatta även områden runt Grumsfjorden och Borgvikssjön.

Målsättning och rekommendationer

Området bör harmonieras med riksintresset för friluftsliv enl MB 3 kap 6§

Ställningstagande

- Redovisas i översiktsplanen såsom befintligt och med föreslagen utökning.

Närströvområden

I närheten av bostadsområden i tätorterna Grums, Slottsbron och Segmon ska områden pekats ut som har stort värde som närströvområden.

Grums - Agnhammarskogen

Grumsbornas tätortsnära skog är Agnhammarskogen mellan idrottsområdet och Lassehall. Det erbjuder skogsstråk och även anlagda löp-

och vandringsspår. Vattenkontakten är påtaglig.

Målsättning och rekommendationer

Agnhammarskogen är både en viktig del för rekreation men även kan komma att utnyttjas för en framtida utvidgning av tätorten.

Ställningstagande

- Blivande bostäder måste studeras mycket noga så att Agnhammarskogen betydelse för den goda livsmiljö och kvaliteterna även fortsättningsvis kan nyttjas.

Grums - Karba/Trulsö

Som fortsättning på Agnhammarskogen finns Karba/Trulsö-området med bad och båthamn.

Målsättning och rekommendationer

Området mellan badet och båthamnen ska tas omhand för att få ett område där friluftslivet får frodas. De gamla industriområdena har föroreningar som måste saneras innan vidare utveckling kan ske. Verksamheter mot friluftsliv och vatten prioriteras men bostäder bör inte uteslutas. Skogen i slutningen upp mot villabebyggelsen rensas upp.

Ställningstagande

- Fördjupad översiktsplan för Grums och Slottsbron ska tas fram.

Grums - Härlighetshöjden

Området öster om Nyängen är i Fördjupad översiktsplan Grums Öst redan utpekad som strövområde. Det ligger vackert mot Vänern och vissa kulturlämningar finns att bygga företeelser kring. Gränsar även mot fritidsaktiviteter som skjutbana och slalombacke.

Målsättning och rekommendationer

Ökad orienterbarhet, dvs mer information så det blir lättare att hitta dit och vad som kan göras.. Kan utvecklas i samklang med Nyängen, framförallt om det blir handel i det område.

Ställningstagande

- Fördjupad översiktsplan Grums Öst gäller

Slottsbron -Ås

Åsen mot Edsbonden är ett naturligt strövområde för Slottsbroborna. Närheten till Vätern är värdefull.

Målsättning och rekommendationer

Öka attraktiviteten från "Västra" Slottsbron med ett tydligt stråk under E18/45 upp genom Duvåsens villakvarter. Utbyggnadsområde för Slottsbron som i hög grad beror på framtida sträckning av E18/45.

Ställningstagande

- Fördjupad översiktsplan för Grums och Slottsbron ska tas fram.
- Den framtida sträckning av E18/45 måste fastslås, i detta fall längs järnvägen

Segmon - Ekholmssjön/Ransundet

Segmon måste utnyttja de kvalitativt goda förutsättningar som finns i strandpartierna mellan samhället och Ekholmssjön och Ransundet.

Målsättning och rekommendationer

Stärk stråket från de centrala delarna av samhället ner mot iordninggjorda leder längs med vattnet. Vissa delar kan även inrymma bostäder.

Ställningstagande

- Ortsanalys för Segmon bör göras.

Camping

Sävsjön - Camping och bad

En målpunkt i sydvästra delen är kommunens största campingplats. Den ligger vackert vid Sävsjön med vildmarken runt om. Trots det ensliga läget har den bra kommunikationer med 5 km till E18/45 vilket uppskattas av gästerna.

Målsättning och rekommendationer

Fungerar bra och kan utvidgas norrut om avtal kan slutas med markägare.

Ställningstagande

- Utvidgning anmäls till kommunen.

Borgvik - Camping och bad

Det finns en mindre camping i samhällets sydvästra del i anslutning till café och småbåtshamn. Den har etablerat sig men om den i framtiden ska förbättras och göras större krävs engagemang och ekonomiska satsningar.

Målsättning och rekommendationer

Campingen är ett sätt att erbjuda bra boendalternativ och kommunen bör vara positiv om och när någon vill vidareutveckla den. Det bör gärna ske i kombination med annan turism.

Ställningstagande

- Ortsanalys ska göras för att få ett helhetsgrepp över intressena i Borgvik - kultur, turism bostäder mm
- Om campingen skall vara kvar och/eller utvidgas ska den prövas med detaljplan.

Edsnäset - Camping och bad

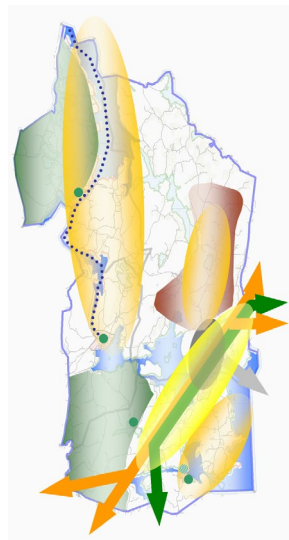
Vätern har stor potential att erbjuda bad och annan vattenverksamhet. En större anläggning bör kunna erbjudas något driftig entreprenör och Edsnäset har goda förutsättningar för att bli en pärla vid Vätern.

Målsättning och rekommendationer

Området öster om Ransundsbron ska planläggas för att få fram en bra anläggning för rekreation och turism. Den ska bygga på bad och båtar men erbjuder även camping, fritidshusboende och småbåtshamn. Närheten till andra sportaktiviteter som golf och kulturaktiviteter i Liljedal och Segmon ger attraktionskraft till ett nationellt och internationellt omland.

Ställningstagande

- Detaljplan ska upprättas
- Vägarna till Borgviksmotet ska utredas och kan komma att behöva standardupprustning.
- Området är att betrakta som Landsbygdsutveckling i strandnära läge, såsom ett verksamhetsområde.



GRUMS KOMMUN
Översiktsplan 2010

664 80 Grums

kommunstyrelse@grums.se

